

WOP NOORD

Meerjaren Uitvoeringsprogramma

2011 t/m 2018

Leiden

Inhoudsopgave

Inleiding	5
Deel 1 Wijkontwikkeling van 2001 tot en met 2010	
1.1. Ambitie en doelen	5
1.2. Stand van zaken fysieke en sociale inspanningen	6
1.3. Bereikte resultaten	10
Deel 2 Meerjaren Uitvoeringsprogramma 2011 tot en met 2018	
2.0. Uitgangspunten	15
2.1. Ambitie en doelen	15
2.2. Inspanningen	16
Ontwikkel inspanningen	16
Beheer inspanningen	18
Sociale inspanningen	19
2.3. Programmasturing 2011 tot en met 2013	26
2.4. Communicatie	31
2.5. Financiën	33
Bijlage	
Overzicht inspanningen	36-39

Colofon:

Uitgave: Publiekversie Meerjaren Uitvoeringsprogramma 2011
Vastgesteld door B&W; 5 april 2011

Redactie: gemeente Leiden

Fotografie: Hielco Kuipers, Portaal, Fara Architecten en de gemeente Leiden

Druk: gemeenten Leiden

www.leiden.nl/wijkontwikkeling

Inleiding

De wijkontwikkeling in Leiden Noord is in volle gang. Bouwterreinen, busjes van aannemers, heistellingen, bouwverkeer, omlidingsroutes; in Leiden Noord wordt hard gewerkt aan de wijk. Meer dan tien jaar geleden is het Wijkontwikkelingsplan 'Op weg naar 2010' vastgesteld. Het omvat een integrale en gebiedsgerichte visie, die gericht is op het structureel verbeteren van het functioneren van Leiden Noord in de toekomst en op het tegengaan van ongewenste ontwikkelingen op de langere termijn. De afgelopen tien jaar is de gemeente, samen met corporaties, maatschappelijke organisaties, bewoners en later met ontwikkelaars druk bezig geweest met het uitwerken van de visie, de planvorming en de uitvoering van projecten, die uit dit programma voortvloeien. Het jaar 2010 leek toen nog heel ver weg. Nu is het zover. Echter, het programma is nog niet af. En de bouwactiviteiten duren zeker nog tot 2018.

Het programma Wijkontwikkeling Leiden Noord is toe aan een actualisatie. De fysieke projecten zijn nu bijna allemaal in uitvoering gebracht. Sommige daarvan zijn zelfs afgerond. Er zijn in de afgelopen jaren nieuwe spelers bijgekomen.

Leiden Noord totaalkaart

1 Groenoord

3 Nieuw Leyden

2 Kooiplein, inclusief Het Gebouw

4 Tuin van Noord, inclusief Van Voorthuysenlocatie

Dit vergt een aanpassing van de organisatiestructuur. De uitvoering brengt ook andere vraagstukken en aandacht met zich mee. Als gevolg van de werkzaamheden ontstaan knelpunten op verschillende plekken in de wijk. Niet alleen op de grensgebieden tussen de bouwterreinen en de omliggende woonstraten, maar ook op plekken waar geen bouwactiviteiten zijn maar wel overlast wordt ondervonden. Er zijn tijdelijke maatregelen nodig die tot overlast kunnen leiden en die om praktische oplossingen vragen. Daarnaast is de opgave: hoe verkopen we een woning in Leiden Noord? Het is daarom van belang om een nieuw Meerjaren Uitvoeringsprogramma te maken.

Naast de fysieke ontwikkeling is ook de economische en sociale ontwikkeling van de wijk van belang. Hoe de komende jaren hierop ingezet gaat worden wordt ook in dit uitvoeringsprogramma meegenomen. De sociale inspanningen lopen door tot en met 2014.

Gekozen wordt voor een programmasturing voor de komende drie jaar. Ieder jaar wordt gemeten hoe het programma verloopt. Na twee en half jaar wordt geëvalueerd in hoeverre een integrale sturing op alle inspanningen noodzakelijk is.

Bewoners leven prettig samen in Leiden Noord

DEEL I Wijkontwikkeling van 2001 t/m 2010

1.1. Ambitie, doelen en inspanningen

De oorspronkelijke ambitie van de wijkontwikkeling in Leiden Noord luidt als volgt:

Hieruit zijn de volgende hoofddoelstellingen afgeleid:

Leiden Noord is in 2010 een multiculturele wijk met een herkenbaar positief imago, waar de bewoners prettig wonen, betrokken zijn bij hun omgeving en respect hebben voor elkaars mening en achtergrond. Het woningaanbod ligt goed in de markt, de leefomgeving voldoet aan de beheereisen van schoon, heel en veilig en de basisvoorzieningen zijn voor alle leeftijdsgroepen in de wijk gesitueerd. De wijk kent verschillende sferen, die in positieve zin aansluiten bij de sociale, economische en fysiek/ruimtelijke karakteristiek van de te onderscheiden deelgebieden.

1. Het versterken van de sociaal-economische positie van de bewoners.
2. Het realiseren van aantrekkelijke woonmilieus met nieuwe woonproducten.
3. Het vergroten van de sociale samenhang en het wederzijds respect tussen de bewoners.

Op basis van deze doelen is een veelheid van fysieke en sociale inspanningen geformuleerd in het Wijkontwikkelingsplan 'Op weg naar 2010':

- het verminderen van onderwijsachterstand onder de schoolgaande jongeren;
- het ontwikkelen van plannen om langdurig werklozen aan het werk te helpen (sluitende aanpak arbeidstoeleiding);
- het actief ondersteunen van mensen met ondernemerskwaliteiten om een eigen bedrijf te starten en steun aan bestaande winkeliers;
- het realiseren van nieuwe winkels;
- het afsluiten van overeenkomsten met (nieuwe) bedrijven in en rond Leiden Noord om werkloze buurtbewoners aan te stellen;
- het verhogen van de kwaliteit van particuliere woningen en het aanbieden van nieuwe (soorten) woningen in de sociale en particuliere woningmarkt;
- het verhogen van de kwaliteit van de omgeving door verbetering van inrichting, onderhoud en handhaving van de openbare ruimte (straten, pleinen, etc.);
- het in stand houden van het winkelaanbod en van de basisvoorzieningen voor diverse bevolkingsgroepen;
- het vergroten van de diversiteit van de deelgebieden en de verbindingroutes voor langzaam verkeer en openbaar vervoer. Dus een combinatie van wonen, groen en verkeersroutes;
- het versterken van bewonersorganisaties en wijkverenigingen door netwerkvorming (onderlinge contacten) en betrekken van bewoners uit de wijk;
- het actief opsporen van sociale problematiek door het bezoeken van de mensen in hun huis (per buurt/complex) en het bieden van zorg-op-maat;
- het vergroten van de wijkfunctie van de basisscholen door het nauw betrekken van ouders en het aanbieden van naschoolse activiteiten;
- meer afstemming en samenwerking tussen de instellingen en de projecten in de wijk.

Startbouw brede school Het Gebouw

1.2 Tussenstand

Voor alle fysieke projecten van het Wijkontwikkelingsplan 'Op weg naar 2010' zijn kaderbesluiten (voorheen projectbesluiten) en uitvoeringsbesluiten genomen. Het gaat om Nieuw Leyden, Groen Noord en omgeving, Kooiplein en omgeving, Van Voorthuysenlocatie, brede school Het Gebouw, Tuin van Noord en Willem de Zwijgerlaan. Er zijn per project ontwikkelovereenkomsten afgesloten met diverse ontwikkelcombinaties (zie bijlage 2) met uitzondering van de Tuin van Noord en de Willem de Zwijgerlaan. Deze twee projecten worden door de gemeente ontwikkeld.

Het bestemmingsplan is vastgesteld en sinds 30 september 2009 door een uitspraak van de Raad van State onherroepelijk (uitspraak 200805117/1/R1). Het bestemmingsplan wordt op dit moment op enkele onderdelen herzien.

Voor alle ontwikkellocaties zijn beeldkwaliteitplannen ontwikkeld en vastgesteld. Daarbij is ook het proces voor het toetsen van bouwplannen voor de welstand beschreven. De ontwikkelaars werken met coördinerende architecten. Deze hebben de taak om de beeldkwaliteitplannen te vertalen in een architectuurcode en tevens begeleidt de coördinerend architect alle architecten in het project en ziet erop toe dat zij werken volgens deze code. De stedenbouwkundig supervisor van Leiden Noord is aanspreekpunt en beoordeelt of de architectuurcode voldoet aan het beeldkwaliteitplan. Tijdens het ontwerp-proces toetst hij of het bouwplan voldoet aan het beeld-

kwaliteitplan. Hij schrijft een beoordeling van het definitieve bouwplan dat naar de Adviescommissie Ruimtelijk Kwaliteit wordt gezonden. De Adviescommissie Ruimtelijke Kwaliteit toetst achteraf of het bouwplan voldoet. Alleen op basis van een negatieve beoordeling van de formele onderdelen uit het beeldkwaliteitplan kan een bouwplan worden afgewezen.

De uitvoering van Nieuw Leyden is het verst gevorderd. Hiervan is eind 2009 van de laagbouwoningen ongeveer tweederde deel ontwikkeld. De eerste fase van de Willem de Zwijgerlaan is uitgevoerd. De tweede vestiging van het stedelijk gymnasium, één van de projecten die deel uit maken van de Van Voorthuysenlocatie is opgeleverd en sinds 2010 in gebruik. De sloop van de Groennoordhallen is gestart. Een deel van de woningen in Groen Noord is verkocht. Ongeveer vijfde deel van het totaal aantal te slopen woningen is gesloopt.

In totaal gaat het om ongeveer 2100 nieuwe woningen die toegevoegd worden aan de wijk. Er worden ongeveer 600 woningen gesloopt. Eind 2009 is de stand: sloop van 500 woningen, bouw van 250 woningen. We hadden gehoopt eind 2009 verder gevorderd te zijn, maar de projecten zijn allemaal vertraagd.

Redenen:

- Een politieke scopewijziging met betrekking tot betaald parkeren, waardoor Kooiplein lange tijd financieel onhaalbaar leek.
- De zoektocht naar een ontwikkelaar als partner voor het Kooiplein in samenwerking met VROM.

- De complexe opgave om het bestemmingsplan vastgesteld te krijgen, waardoor de planvorming langer heeft geduurd.
- Kredietcrisis waardoor verkoop en bouw van woningen aan de Willem de Zwijgerlaan, Groen Noord en brede school Het Gebouw is vertraagd of uitgesteld.

De sociale inspanningen zijn allemaal gestart rond 2001/2002. Daarvan was een groot aantal kortlopend. Een aantal is opgenomen in het reguliere beleid, een aantal wordt nog steeds gefinancierd vanuit het Wijkontwikkelingsplan (WOP).

Fysieke inspanningen

De volgende fysieke inspanningen zijn op dit moment in voorbereiding en/of uitvoering:

Kooiplein

Het hart van Leiden Noord, opwaardering en uitbreiding winkelcentrum, realisatie woonservice zone, toevoeging van 430 woningen waarvan 105 in sociale huur en parkeergarages. Ontwikkeling door Kooiplein Leiden CV.

Brede school Het Gebouw

Vier basisscholen en negen organisaties worden gezamenlijk gehuisvest in één locatie waar de ontwikkelingskansen van kinderen centraal staat. Woonprogramma van 101 woningen, waarvan 18 koopwoningen voor starters, 33 zorgwoningen en 50 huurwoningen waarvan op termijn 20 woningen zullen worden verkocht.

Ontwikkeling door gemeente Leiden en woningstichting Ons Doel.

Mare college

Het Mare college verhuist naar de voormalige ROC-locatie aan de Sumatrastraat. Deze schoollocatie wordt hiervoor gerenoveerd.

Ontwikkeling door Mare college.

Tuin van Noord

Het groene hart van de wijk wordt beter bereikbaar, waardoor het een centrale functie krijgt in de wijk. Het park wordt uitgebreid, de waterkwaliteit verbeterd en er worden water en verblijfsfuncties toegevoegd. Ook wordt er een fietspad naar de Merenwijk aangelegd. Ontwikkeling door de gemeente Leiden.

Van Voorthuysenlocatie

Door verlegging van de Gooimeerlaan ontstaat ruimte waarin een gymnasium, moskee en een woongebouw met 167 woningen (waarvan 47 koopwoningen, 72 sociale huurwoningen en 48 koopwoningen) voor starters worden gebouwd.

Ontwikkeling door gemeente Leiden, moskeebeheer, openbaar onderwijs en Groen Noord CV/de Sleutels.

Willem de Zwijgerlaan

Nieuw Leyden

Groennoord

Transformatie van het Groenordhallenterrein in een woonwijk, met een nieuwe ontsluiting. Woonprogramma: 550 woningen (waarvan 75 sociaal en 33 starters koopwoningen), 3000 m² bedrijfsruimte en 1500 m² voorzieningen.

Ontwikkeling Groennoord CV.

Bedrijventerrein de Hallen

Het bestaande bedrijventerrein wordt gerevitaliseerd, extra bedrijfsruimte wordt toegevoegd.

Ontwikkeling door de gemeente Leiden.

Nieuw Leyden

Transformatie van voormalig slachthuisterrein, Van Hoogendorpstraat en omgeving en in de plint aan de Willem de Zwijgerlaan.

Woonprogramma 800 woningen (waarvan 143 sociale huur, 117 markthuurst, 14 zorgwoningen en 118 koopwoningen).

De overige woningen zijn/worden op basis van collectief particulier opdrachtgeverschap ontwikkeld.

Ontwikkeling door Nieuw Leyden CV/BV.

Willem de Zwijgerlaan

Herstructurering van de Willem de Zwijgerlaan, waarbij twee overkluizingen ter hoogte van Nieuw Leyden en Kooiplein de barrièrewerking tussen het zuidelijk en noordelijk deel van de wijk opheffen.

Ontwikkeling door de gemeente Leiden.

Sociale inspanningen

In het wijkontwikkelingsplan 'Op weg naar 2010' waren de volgende sociale projecten benoemd, waarmee vanaf 2001 met de uitvoering is gestart:

1. het versterken van de sociaal economische positie:
 - de school als spil in de wijk- brede school;
 - buurtgericht gezondheidsproject - GGD/Hara;

- sluitende aanpak arbeidstoeleiding - Wie Werkt Wint;
 - marginaal ondernemerschap in Noord.
2. realiseren van aantrekkelijke woonmilieus met nieuwe woonproducten:
 - onderhoud beheerprogramma;
 - groen- en recreatiegebied Tuin van Noord;
 - kwaliteitsverbetering openbare ruimte.
 3. vergroten van sociale samenhang en wederzijds respect:
 - versterking en verbreding bewonerskader;
 - sociale activering via huisbezoeken;
 - woonzorg regelingen voor senioren en zorgbehoevenden;
 - bundeling van activiteiten/dienstverlening in wijkservicecentrum;
 - ruimte en activiteiten voor de jeugd;
 - vergroten sociale veiligheid en toezicht;
 - buurtwerkmaatschappij BuurtServiceTeam.

De projecten zijn zeer verschillend qua reikwijdte, looptijd en budget. Sommige projecten zijn al lang geleden afgerond en hebben een jaar geduurd, andere projecten hebben enkele jaren geduurd, weer andere zijn nog in ontwikkeling of uitvoering en een aantal projecten is nooit van de grond gekomen. De reden hiervoor is dat niet voor alle geformuleerde projecten een concrete aanbieder is gevonden die een dergelijk project tot uitvoering kon brengen.

De volgende projecten lopen anno 2010 nog steeds door:

- Brede School: het inhoudelijk deel is geheel opgenomen in regulier beleid en gekoppeld aan integraal jeugdbeleid;
- Buurtgericht gezondheidsproject: is vervolgd in regulier beleid;
- Buurtbeheerplan Hoven: uitvoering is opgepakt door de Sleutels;
- Groen en recreatiegebied Tuin van Noord: opgepakt als fysiek project en daarnaast is er de beheergroep Tuin van Noord;
- Versterking bewonerskader: het VO-LN bestaat uit de voorzitters van alle bewonersverenigingen uit de wijk. Onder leiding van een deskundige, is het VO-LN gedurende de totale looptijd de vaste adviesraad voor het Wijkontwikkelingsplan;
- Woonservicezone; koppeling aan de doelen van de Wet maatschappelijke ondersteuning, opgenomen in de Nota winkelen, wonen, welzijn en zorg en komt terug in de fysieke herontwikkeling van het Kooiplein;
- Ruimte en activiteiten voor de jeugd: via het BOS project¹ zijn de afgelopen jaren extra activiteiten op pleinen en in

¹ Buurt, onderwijs en sport.

samenwerking met de brede school tot stand gekomen, deze activiteiten liepen door tot en met 2010;

- Veiligheidsproject Leiden Buitengewoon Veilig: samen met corporaties is de voortgang tot 2012 gegarandeerd;
- Ongeruimd staat netjes/opzoemer acties. Regelmatig terugkerende opruimacties door bewoners op diverse plekken in de wijken.

Een nieuw sociaal programma: heel veel plannen, maar nog geen uitvoering

Na een aantal jaren druk bezig te zijn geweest met de wijkontwikkeling in Leiden Noord, wilden de betrokken partijen (gemeente Leiden, woningbouwcorporaties, maatschappelijke instellingen en bewoners) in 2004 meer aandacht voor de sociale pijler, met name omdat er steeds meer duidelijkheid kwam in het realiseren van de fysieke plannen. Door het grote aantal woningen dat toegevoegd zou worden aan de woningvoorraad, groeide het besef dat dit gevolgen zou hebben voor de sociale effecten in de wijk. Daarnaast wenste men meer samenhang tussen de verschillende sociale projecten en meer samenhang tussen de sociale/economische en fysieke pijler van het Wijkontwikkelingsplan.

Buurtbewoners houden de wijk schoon

De volgende onderzoeken zijn gehouden en nota's zijn opgesteld:

1. Sociale effecten van fysieke ingrepen in Leiden Noord, OTB rapport (april 2004); Toen eenmaal bekend was wat de fysieke speerpunten inhielden is onderzoek gedaan naar de sociale effecten van deze ingrepen.
2. Concretiseringvoorstellen bij het rapport Sociale effecten van fysieke ingrepen in Leiden Noord (februari 2005). Op basis van dit rapport is een aantal voorstellen gemaakt hoe we verder zouden moeten met het sociaal investeren in de wijk.
3. Sociale analyse Leiden Noord (maart 2006). In deze analyse wordt aangegeven hoe de wijk er sociaal gezien voor staat en wat de knelpunten zijn.
4. Bewonersonderzoek Dimensus, (november 2006). Om te weten of de onderzoeksconclusies gedeeld worden met de bewoners, is op straat een onderzoek gedaan onder bewoners wat zij belangrijke problemen vinden om aan te pakken.
5. Kadernota Sociaal programma Leiden Noord (december 2007). Er is op basis van de voorgaande onderzoeken een alomvattende kadernota opgesteld waarin het advies van de VROM raad 'Stad en Stijging' is meegenomen. De sociale ontwikkeling van de wijk moet plaatsvinden via het binden van bewoners aan de wijk en de wens van bewoners om vooruit te komen (stijgen). Deze kadernota is door het college vastgesteld voor inspraak, waarop een viertal reacties is binnengekomen van organisaties uit de wijk. Er heeft nooit besluitvorming over deze nota plaatsgevonden. De reden hiervoor is dat door de reorganisatie (Anders Werken) hieraan geen prioriteit meer is gegeven.
6. Samen Werken aan Sociale Kansen (februari 2010). Uiteindelijk is de kans om subsidie te krijgen van het Ministerie van VROM aanleiding geweest om samen met bewoners, corporaties en ontwikkelaars een plan te schrijven om in aanmerking te komen voor 2 miljoen subsidie. In dit plan zijn doelen gesteld en activiteiten benoemd om de komende jaren te werken aan een gedegen sociaal programma. De subsidie is helaas niet toegekend.

Overige sociale inspanningen

In de wijk Leiden Noord zijn veel maatschappelijke organisaties actief. In totaal zijn er ongeveer zeventig inspanningen die zij samen voor hun rekening nemen. Deze inspanningen komen voort uit het onderwijs-, welzijn- en zorgbeleid van de gemeente. De afgelopen jaren is er gewerkt aan het versterken van de sociaal economische positie, de sociale samenhang en het wederzijds respect

tussen de wijkbewoners onderling. Vanuit het Wijkontwikkelingsplan is blijvend geïnvesteerd in Leiden Buitengewoon Veilig, het ondersteunen van het VO-LN, het BOS project en het Tamtam festival.

1.3 Bereikte resultaten

Deze paragraaf gaat in op de behaalde resultaten tot nu toe. Als gewenst resultaat in het wijkontwikkelingsplan 'Op weg naar 2010' is geformuleerd:

1. de mutatiegraad van woningen in Leiden Noord ligt niet boven het stedelijk gemiddelde en het aantal reacties/aanmeldingen voor vrijkomende huurwoningen neemt toe;
2. de waarde van de koopwoningen in Leiden Noord ontwikkelt zich op vergelijkbare wijze als in de rest van Leiden;
3. de bewoners uit Leiden Noord beoordelen de veiligheid van de buurt, de kwaliteit van de openbare ruimte en van de voorzieningen in Leiden Noord tenminste vergelijkbaar als bewoners elders in de stad;
4. het percentage bewoners uit Leiden Noord dat negatief oordeelt over de toekomst van de wijk, daalt van 39% (1997) via 30% (2004) naar het stedelijk gemiddelde in 2010 (in 1997 was dat 24%);
5. het rapportcijfer dat bewoners uit Leiden Noord via de leefbaarheidsmonitor toekennen aan de sociale samenhang is in 2010 even hoog als in 1997, te weten 5.9. Het stedelijk cijfer is: 5.8;
6. jongeren uit Leiden Noord doen het niet slechter dan andere jongeren uit Leiden voor wat betreft doorstroming naar werk of vervolgonderwijs;
7. het werkloosheidscijfer voor Leiden Noord als geheel is gelijk aan het Leids gemiddelde (in 1997: 9%); in bepaalde delen van Leiden Noord is dat percentage maximaal de helft hoger dan het gemiddelde werkloosheidspercentage;
8. de samenstelling van het leerling-bestand op de basisscholen in Leiden Noord is een evenwichtige afspiegeling van de kinderen in de wijk;
9. het aantal klachten/meldingen van overlast over burens/omwonenden of jongeren bij de corporaties en politie neemt geleidelijk af.

ad 1) Mutatiegraad & reacties

Te behalen resultaat:

De mutatiegraad van woningen in Leiden Noord ligt niet boven het stedelijk gemiddelde en het aantal reacties/aanmeldingen voor vrijkomende huurwoningen neemt toe².

² Bij dit doel gaat het om de mutatiegraad en het aantal reacties op het woningbezit zoals weergegeven in Wijkontwikkelingsplan Leiden Noord Op weg naar 2010, pagina 58-59 (Themakaart nr.3).

Uit de gegevens van Portaal blijkt dat de mutatiegraad van het woningbezit van Portaal in Leiden Noord hoger is dan van hun totale bezit in Leiden. Wel is de mutatiegraad in Leiden Noord afgenomen sinds 2005. De reacties laten zien dat in Leiden Noord in 2009 meer reacties per mutatie zijn geweest dan in heel Leiden. Ook is in Leiden Noord het aantal reacties per mutatie in 2009 bijna verdubbeld ten opzichte van 2006.

Voor het woningbezit van de Sleutels is kortweg te concluderen dat het mutatiepercentage in 2009 is verbeterd vergeleken met hetzelfde cijfer in 2005. Woningstichting Ons Doel heeft weinig woningbezit in Leiden Noord (Antillen- en Surinamestraat). Over de ontwikkeling van het aantal reacties op deze woningen zijn geen goede uitspraken te doen. Wel dat de mutatiegraad is gestegen in 2006 en zich daarna gestabiliseerd heeft.

Conclusie

Volledige cijfers zijn niet voorhanden en maken het moeilijk om algemene conclusies te trekken. Als we ons concentreren op de ontwikkelingen in Leiden Noord zelf, kan met enige terughoudendheid worden gezegd dat er een positieve ontwikkeling op gang is gekomen. Bij de corporaties met het meeste bezit in dit deel van de stad (Portaal en de Sleutels) neemt de mutatiegraad af en neemt het aantal de reacties toe.

ad 2) Waarde koopwoningen

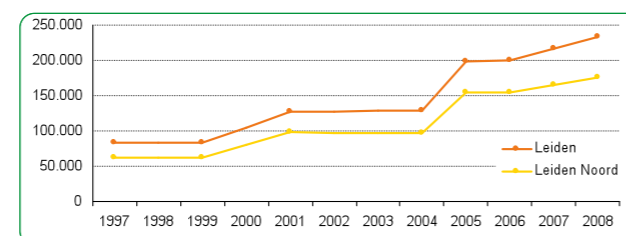
Te behalen resultaat:

De waarde van de koopwoningen in Leiden Noord ontwikkelt zich op vergelijkbare wijze als in de rest van Leiden.

WOZ-waarde woningen

Een manier om de kwaliteit van woningen te meten is via de WOZ-waarde. De WOZ-waarde van woningen in heel Leiden is tussen 1997 en 2008 gestegen van gemiddeld 84.000 tot 234.000 euro, een stijging van 179%. De stijging in Leiden Noord was relatief iets hoger, namelijk van bijna 62.000 in 1997 tot 176.000 euro in 2008; een stijging van 185%. De WOZ-waarde van woningen in Leiden Noord ligt anno 2008 25% lager dan het Leids gemiddelde.

Gemiddelde WOZ-waarde van woningen in Leiden Noord en heel Leiden.

Bron: CBS

Conclusie:

Het resultaat is behaald, zelfs nog iets verbeterd.

ad 3) Kwaliteit woonomgeving

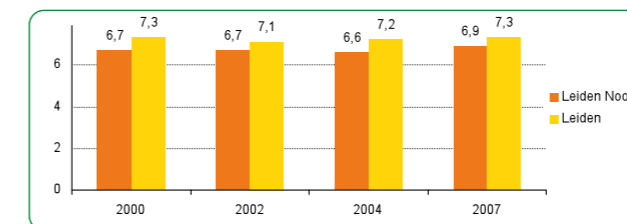
Te behalen resultaat:

De bewoners uit Leiden Noord beoordelen de veiligheid, de kwaliteit van de openbare ruimte en van het voorzieningenniveau van de buurt tenminste vergelijkbaar met bewoners elders in de stad.

Beoordeling door bewoners

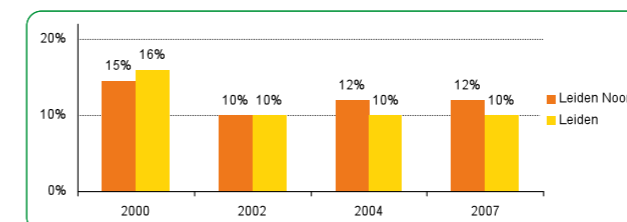
De Leefbaarheidsmonitor meet onder andere hoe bewoners tegen hun buurt aankijken. Hoe waarderden zij de woonomgeving, vinden ze dat de buurt voor- of achteruit gaat en hoe ervaren ze de veiligheid in de buurt?

Rapportcijfer woonomgeving

Bron: Leefbaarheidsmonitor

% van de inwoners dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt.

Bron: Leefbaarheidsmonitor

Het rapportcijfer dat inwoners van Leiden Noord geven voor hun woonomgeving is tussen 2000 en 2007 iets gestegen van een 6,7 naar een 6,9. Het blijft echter lager dan het Leids gemiddelde (7,3). De veiligheidsbeleving laat globaal een zelfde beeld zien. In 2007 voelen minder mensen zich onveilig (12%) dan in 2000 (15%). In heel Leiden voelt in 2007 10% van de inwoners zich wel eens onveilig in de eigen buurt, een verwaarloosbaar verschil met Leiden Noord.

Conclusie:

Het oordeel over de woonomgeving is bij mensen uit Leiden Noord lager dan het stedelijk gemiddelde, het verschil is wel met 0,2 punten afgenomen.

Het oordeel over de veiligheid is bij mensen uit Leiden Noord lager dan het stedelijk gemiddelde, het verschil is 2%.

Het oordeel over het voorzieningenniveau is niet meer gemeten.

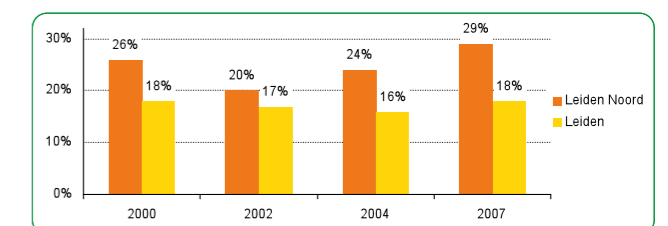
ad 4) Waardering toekomst van de wijk

Te behalen resultaat:

Het percentage bewoners uit Leiden Noord dat negatief oordeelt over de toekomst van de wijk, daalt van 39% via 30% naar het stedelijk gemiddelde in 2010 (in 1997: 24%)

Deze indicator is niet meer gemeten in de Leefbaarheidsmonitor. In de Leefbaarheidsmonitor wordt wel gevraagd hoe mensen de ontwikkeling in hun buurt beleven. In 2000 vond 26% van de inwoners van Leiden Noord dat hun buurt in het afgelopen jaar achteruit was gegaan. Dat percentage is gedaald tot 20% in 2002, waarna het weer is gestegen tot 29% in 2007. In heel Leiden vindt elk jaar minder dan 20% van de inwoners dat hun buurt achteruit is gegaan. Overigens vindt in 2007 18% van de inwoners van Leiden Noord dat de buurt het afgelopen jaar vooruit is gegaan.

% van de inwoners dat vindt dat de eigen buurt in het afgelopen jaar achteruit is gegaan.

Bron: Leefbaarheidsmonitor

De moskee op het Kooiplein

Conclusie:

Er is niet meer gemeten hoe bewoners de toekomst van de wijk waarderen. Uit de Leefbaarheidsmonitor valt wel op te maken dat na een positieve tendens men in 2007 vindt dat de eigen buurt er ten opzichte van 2000 op achteruit is gegaan. Dit valt goed te verklaren. In 2007 waren veel woningen gesloopt en was er nog niets te zien van de nieuwbouw. Het aantal woningen in Leiden Noord is de afgelopen jaren gedaald van 6.066 op 31 december 1999 naar 5.820 eind 2008.

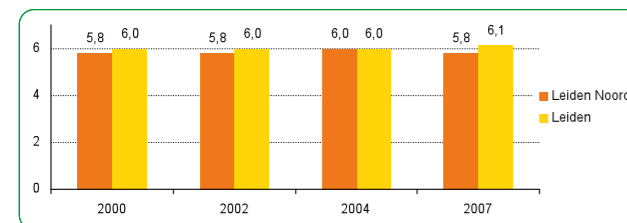
ad 5) Sociale samenhang

Te behalen resultaat

Het rapportcijfer dat bewoners uit Leiden Noord via de leefbaarheidsmonitor toekennen aan de sociale samenhang is in 2010 even hoog als in 1997, te weten 5,9. Het stedelijk cijfer is: 5,8.

De indicator sociale cohesie (of samenhang) is een berekende waarde aan de hand van de meningen van inwoners over vier stellingen. Hoe hoger de indicator hoe beter.

Indicator sociale cohesie

Bron: Leefbaarheidsmonitor

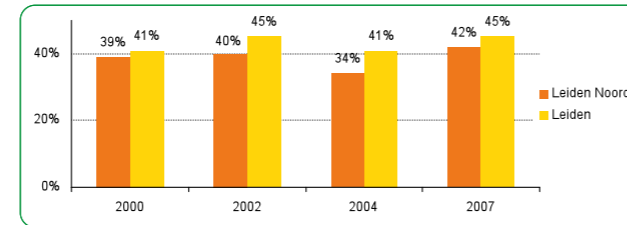
Zoals gezegd is de indicator berekend op basis van een aantal stellingen.

Jongeren zetten zich in voor de wijk en verdienen zakgeld

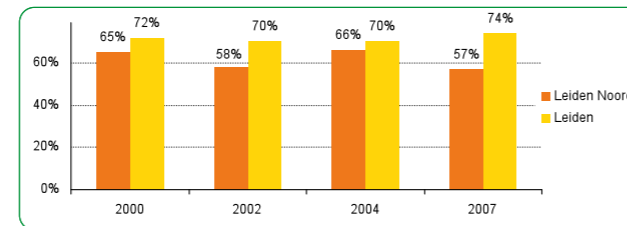
% inwoners dat het (zeer) eens is met de stelling:

"De mensen kennen elkaar in deze buurt nauwelijks."

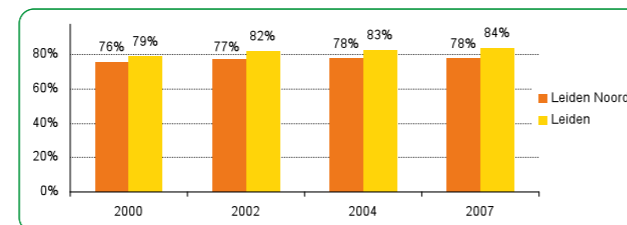
Bron: Leefbaarheidsmonitor

% inwoners dat het (zeer) eens is met de stelling: "Ik voel me thuis bij de mensen die in deze buurt wonen."

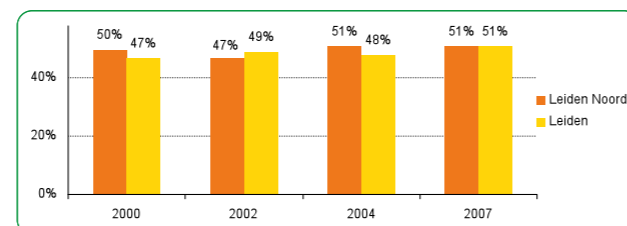
Bron: Leefbaarheidsmonitor

% inwoners dat het (zeer) eens is met de stelling: "De mensen in deze buurt gaan op een prettige manier met elkaar om."

Bron: Leefbaarheidsmonitor

% inwoners dat het (zeer) eens is met de stelling: "Ik woon in een gezellige buurt, waar veel saamhorigheid is."

Bron: Leefbaarheidsmonitor

Conclusie

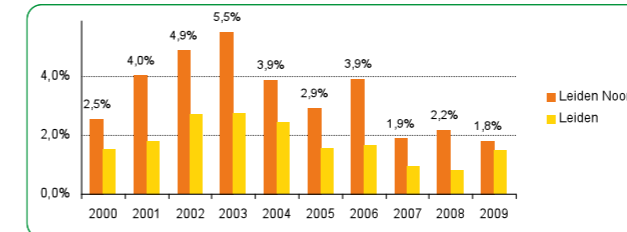
In Leiden Noord is de indicator in de loop van de tijd stabiel gebleven. Ook het verschil met het Leids gemiddelde is niet groot.

ad 6) Jongeren

Te behalen resultaat

Jongeren uit Leiden Noord doen het niet slechter dan andere jongeren uit Leiden voor wat betreft doorstroming naar werk of vervolgonderwijs;

Werkloze jongeren (15-22 jaar) als percentage van de bevolking.

Bron: UVV en GBA, stand per 31 december 2009

Conclusie

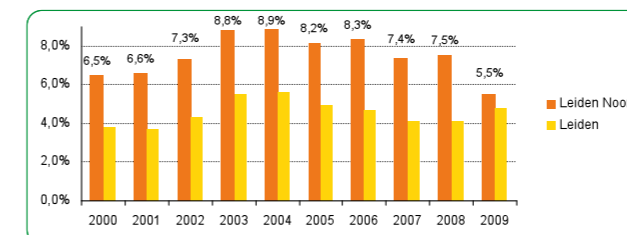
In Leiden Noord is een groter deel van de jongeren werkloos dan in heel Leiden. Vanaf 2007 is de jeugdwerkloosheid in Leiden Noord wel lager dan eerdere jaren.

ad 7) Werkloosheid

Te behalen resultaat

Het werkloosheidscijfer voor Leiden Noord als geheel is gelijk aan het Leids gemiddelde (in 1997: 9%); in bepaalde delen van Leiden Noord is dat percentage maximaal de helft hoger dan het gemiddelde werkloosheidspercentage.

Werkloosheid als percentage van de bevolking (15-64 jaar).

Bron: UVV en GBA, stand per 31 december 2009

Conclusie

Het werkloosheidspercentage in Leiden Noord is alle jaren hoger geweest dan in heel Leiden. Wel is het verschil in 2009 heel klein.

ad 8) Leerlingensamenstelling

Te behalen resultaat

De samenstelling van het leerling-bestand op de basisscholen in Leiden Noord is een evenwichtige afspiegeling van de kinderen in de wijk.

Oorspronkelijke opzet van brede school Het Gebouw was dat alle scholen samen op zouden gaan in één school. In 2003 bleek dat ouders van de verschillende scholen dit niet zagen zitten. Daarom is besloten dat de scholen afzonderlijk aan brede school Het Gebouw deelnemen. De samenstelling op de scholen is heel verschillend:

	%% niet-westerse leerlingen	%% niet-westerse kinderen in district
Viersprong De	97	47
Dolfijn De	35	47
Springplank De	13	47
Singel De	73	47
Mareland	6	47

bron: onderwijsmonitor 2008

In 2005-2006 is een schoolconsulent actief geweest die voorlichting heeft gegeven aan ouders met kinderen in de peuterleeftijd in de hoop dat zij zouden kiezen voor een school in de buurt. Ook zocht zij naar autochtone ouders die voor een school met voornamelijk allochtone kinderen wilden kiezen. Dit initiatief heeft niet tot het gewenste resultaat geleid.

Conclusie

De samenstelling op de verschillende basisscholen vormt geen afspiegeling van de kinderen in de wijk.

ad 9) Overlast

Te behalen resultaat

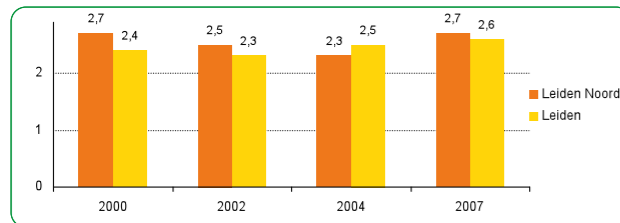
Het aantal klachten/meldingen van overlast van burens/omwonenden of jongeren bij de corporaties en politie neemt geleidelijk af.

Leerlingen presenteren de naam van brede school Het Gebouw

Het tegengestelde van je thuis voelen in de buurt is de mate waarin bewoners overlast ervaren van andere bewoners. In de Leefbaarheidsmonitor wordt onder andere gevraagd naar overlast door groepen jongeren en overlast door omwonenden.

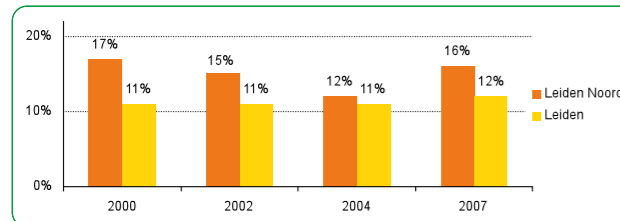
Indicator overlast medebewoners

Bron: Leefbaarheidsmonitor

De indicator 'overlast medebewoners' is een berekende waarde gebaseerd op een aantal stellingen. De ervaren overlast in Leiden Noord verschilt niet veel met het Leids gemiddelde. In de tijd is geen trend te ontdekken.

% inwoners dat vindt dat overlast door jongeren vaak voorkomt.

Bron: Leefbaarheidsmonitor

Overlast door groepen jongeren komt in Leiden Noord iets vaker voor dan gemiddeld in Leiden. Tussen 2000 en 2004 was een daling te zien. In 2007 hadden echter weer meer mensen last van hangjeugd.

Conclusie

De mate van overlast die de bewoners ervaren is in Leiden Noord vrij stabiel. Overlast door jongeren komt in Leiden Noord iets vaker voor dan gemiddeld.

Algehele conclusie over de bereikte resultaten

Het is lastig om in beeld te brengen wat er is bereikt. Dit komt vooral omdat de wijkontwikkeling nog in volle gang is en de wijk zich in een overgangsfase bevindt. Bewoners ondervinden dagelijks overlast van de werkzaamheden waardoor het meten van de beleving van de kwaliteit van de wijk heel lastig wordt. Daarnaast is de leefbaarheidsmonitor als bron weggefallen waardoor

sommige indicatoren niet meer gemeten worden.

Positieve conclusies zijn: ten opzichte van 2000 is Leiden Noord er niet op achteruit gegaan. De WOZ-waarde is ten opzichte van het Leidse gemiddelde iets sterker gestegen, de (jeugd)werkloosheid in Leiden Noord is ten opzichte van het Leidse gemiddelde minder groot en er is een positieve ontwikkeling van de Cito-toetscores bij leerlingen op de basisscholen (bron: Onderwijs-achterstandenbeleid).

Een ander knelpunt is dat doelen op het sociale vlak veelal te ambitieus zijn geformuleerd. Het beïnvloeden van de werkloosheid, het stimuleren van ondernemerschap en de samenstelling van de leerlingen op de scholen is moeilijk op wijkniveau te sturen. Invloeden van buitenaf hebben grote impact op de resultaten. Op een aantal beleidsterreinen is stedelijk beleid ontwikkeld, dat buiten de scope van het Wijkontwikkelingsplan valt. Voorgesteld wordt om op sociaal vlak de inspanningen vooral te concentreren op doelen die directer te beïnvloeden zijn zoals het vergroten van sociale samenhang, het verminderen van overlast van jongeren, het verbeteren van de woonkwaliteit en het stimuleren van eigen verantwoordelijkheid van bewoners voor hun eigen woon- en leefomgeving.

De fysieke wijkontwikkeling is nog in volle gang. In hoeverre we erin slagen op dit terrein meer naar het stedelijk gemiddelde toe te groeien, kan pas worden geconcludeerd als alle projecten gerealiseerd zijn.

Tunnel Willem de Zwijgerlaan

DEEL2 Meerjaren-Uitvoeringsprogramma 2011 t/m 2018

2.0 Uitgangspunten

De wijkontwikkeling is nog niet gereed. Om te blijven sturen op samenhang en voortgang is een nieuw uitvoeringsprogramma voor de komende vier jaar nodig.

Bij het opstellen van het MUP Wijkontwikkelingsplan Noord 2011 t/m 2013 gelden de volgende uitgangspunten:

- de drie hoofddoelen van het programma blijven overeind;
- de te behalen resultaten (met name op het sociale vlak) worden dichterbij de invloedssfeer van de wijk geformuleerd;
- inspanningen worden bijgesteld aan de hand van de huidige situatie en inzichten;
- de afstemming tussen de uitvoering van de fysieke projecten en de verschillende ontwikkelaars moet verbeteren;
- de overlast voor de omgeving moet worden voorkomen of zo goed mogelijk worden beperkt;
- er is blijvende aandacht voor draagvlak van de bewoners;
- aandacht voor gebiedsmarketing is nodig;
- het sociaal programma moet worden gedefinieerd en worden ondergebracht;
- naar aanleiding van het 'bod van Portaal' - waarbij Portaal een financiële bijdrage levert aan de doorsteek voor fietsverkeer door de Tuin van Noord naar de Slaaghwijk - is afgesproken dat in het sociaal programma aandacht wordt gegeven aan activiteiten in de Tuin van Noord;
- voor het definiëren van het sociaal programma wordt uitgegaan van het subsidievoorstel dat in voorjaar 2010 is opgesteld voor het Ministerie van VROM/WWI 'Samen werken aan sociale kansen';
- gekozen wordt voor die activiteiten uit dit plan die directer te beïnvloeden zijn zoals het vergroten van sociale samenhang, het verminderen van overlast van jongeren, het verbeteren van de woonkwaliteit en het stimuleren van eigen verantwoordelijkheid van bewoners voor hun eigen woon- en leefomgeving;
- de keuze van deze sociale activiteiten wordt gemaakt door het voorzittersoverleg (VO-LN) en voorgelegd aan hun achterban.

2.1 Ambitie, hoofddoelen, smartdoelen

De wijkontwikkeling duurt zeker nog tot 2018 voordat alle fysieke inspanningen gereed zijn. De ambitie is hierdoor in tijd opgeschoven en aangepast in lijn met de inspanningen die de komende jaren worden uitgevoerd.

De ambitie voor 2018 luidt:

Leiden Noord is in 2018 een aantrekkelijke woonwijk met veel verschillende aantrekkelijke typen woningen die aansluiten bij de woonwensen van de verschillende bewoners. Deze bewoners wonen er prettig samen en voelen zich vertrouwd. Jongeren hebben een startkwalificatie of zijn aan het werk. De leefomgeving is aantrekkelijk, schoon en heel en de mensen die er wonen hebben een veilig gevoel. Er zijn voldoende vanzelfsprekende ontmoetingsplekken waar men elkaar kan ontmoeten en de voorzieningen sluiten aan bij de behoeften van de mensen. De bewoners nemen verantwoordelijkheid voor hun eigen omgeving, voor hun toekomst en voor die van hun kinderen.

De hoofddoelen blijven overeind. We willen in het programma werken aan:

1. Versterken van de sociaal-economische positie.
2. Realiseren van aantrekkelijke woonmilieus met nieuwe woonproducten.
3. Vergroten van sociale samenhang en wederzijds respect.

Op basis van deze doelen zijn de volgende SMART-doelen geformuleerd, die ook als te behalen resultaten kunnen worden beschouwd.

Fysieke ontwikkelingen

De waarde van de koopwoningen in Leiden Noord ontwikkelt zich op vergelijkbare wijze als in de rest van Leiden (bron: CBS).

Het percentage bewoners dat vindt dat de buurt er het afgelopen jaar op vooruit is gegaan dient tussen 2009 en 2018 te stijgen met 20%; van 22% naar 42%.

(bron: Veiligheidsmonitor)

Beheer

De beoordeling van de bewoners van de woonomgeving dient tussen 2009 en 2018 te stijgen met 0,2 procent, van een 6,7 naar een 6,9 (bron: Veiligheidsmonitor).

Het percentage bewoners dat zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt is gelijk aan het Leids gemiddelde in 2018. In 2009 voelde 26% van de bewoners zich onveilig tegenover 22% in de rest van Leiden (bron: Veiligheidsmonitor.)

De indicator voor fysieke verloedering van de woon-omgeving is in 2018 gelijk aan de rest van Leiden. In 2009 was de indicator 4,8 voor Leiden Noord tegenover 4,0 voor de rest van Leiden (bron: Veiligheidsmonitor).

Sociaal

De indicator voor sociale cohesie is in 2018 gelijk aan de rest van Leiden. In 2009 was de indicator 5,7 voor Leiden Noord tegenover 5,8 voor de rest van Leiden (bron: Veiligheidsmonitor).

Het percentage bewoners dat actief is geweest in de buurt is toegenomen in 2018 en gelijk aan het percentage bewoners uit de rest van Leiden. In 2009 is 14% actief tegenover 18% in de rest van Leiden (bron: Veiligheidsmonitor).

Het percentage bewoners dat overlast door jongeren ervaart is afgenomen in 2018 en gelijk aan het percentage bewoners uit de rest van Leiden. In 2009 ondervindt 17% overlast tegenover 15% in de rest van Leiden (bron: Veiligheidsmonitor).

Het percentage jongeren dat werkloos is in Leiden Noord is afgenomen in 2018 en gelijk aan het percentage jeugdwerklozen in de rest van Leiden. In 2009 is 1,8% werkloos tegenover 1,5% in de rest van Leiden (bron: Veiligheidsmonitor).

De resultaten van de leerlingen die op de vier basisscholen zitten van brede school Het Gebouw gaan in verhouding meer omhoog dan het stedelijke gemiddelde (bron: Leidse onderwijsmonitor).

Het oordeel van de bewoners over de gezelligheid van de buurt met veel saamhorigheid blijft hoger dan het oordeel van de overige Leidenaren. In 2009 vindt 36% Leiden Noord een gezellige buurt met veel saamhorigheid tegenover 33% voor de rest van Leiden (bron: Veiligheidsmonitor).

Toekomstbeeld Tuin van Noord

2.2 Inspanningen

In het uitvoeringsprogramma worden die inspanningen opgenomen die een bijdrage leveren aan het bereiken van de doelstellingen. De inspanningen zijn hieronder beschreven. Het betreffen niet alleen inspanningen van de gemeente. Het zijn ook inspanningen van derden zoals: corporaties, ontwikkelaars, bewoners en maatschappelijke organisaties. De inspanningen zijn onderverdeeld in drie subcategorieën: inspanningen op het gebied van ontwikkeling, beheer en sociale inspanningen.

Daarnaast is aangegeven welke inspanningen bestaand zijn, en welke inspanningen nieuw zijn.

In het bijgevoegde DIN-schema (= Doelen Inspanningen Netwerk) op blz. 24, is de samenhang weergegeven.

Ontwikkel inspanningen

Bestaande inspanningen Kooiplein

Het hart van Leiden Noord, opwaardering en uitbreiding winkelcentrum, realisatie woonservice zone, toevoeging van 430 woningen waarvan 105 in sociale huur, parkeergarages. Ontwikkeling door Kooiplein Leiden CV.

Brede school Het gebouw

Vier basisscholen en negen organisaties worden gezamenlijk gehuisvest op één locatie waar de ontwikkelingskansen van kinderen centraal staan, woonprogramma van 101 woningen, waarvan 18 koopwoningen voor starters, 33 zorgwoningen en 50 huurwoningen waarvan op termijn 20 woningen worden verkocht.

Ontwikkeling door de gemeente Leiden en woningstichting Ons Doel.

Mare college

Het Mare college verhuist naar de voormalige ROC locatie aan de Sumatrastraat. Deze schoollocatie wordt hiervoor gerenoveerd.

Ontwikkeling door Mare college.

Tuin van Noord

Het groene hart van de wijk wordt beter bereikbaar, waardoor het een centrale functie krijgt in de wijk. Het park wordt uitgebreid en de waterkwaliteit wordt verbeterd. Er wordt water toegevoegd, er worden verblijfsfuncties gecreëerd en er wordt een fietspad naar de Merenwijk aangelegd.

Ontwikkeling door gemeente Leiden.

Willem de Zwijgerlaan 'op de schop'

Van Voorthuizenlocatie

Door verlegging van de Gooimeerlaan ontstaat ruimte waar gymnasium, moskee en een woongebouw met 167 woningen, waarvan 47 koopwoningen, 72 sociale huurwoningen en 48 koopwoningen voor starters worden gesitueerd. Ontwikkeling door gemeente Leiden, moskeebestuur, openbaar onderwijs en Groenord CV/de Sleutels.

Groenord

Transformatie van het Groenordhallenterrein in een woonwijk, met een nieuwe ontsluiting. Woonprogramma: 550 woningen (waarvan 75 sociaal en 33 starters koopwoningen), 3000 m² bedrijfsruimte en 1500 m² voorzieningen.

Ontwikkeling door Groenord CV.

Bedrijventerrein de Hallen

Het bestaande bedrijventerrein wordt opgeknapt, extra bedrijfsruimte wordt toegevoegd.

Ontwikkeling door gemeente Leiden.

Nieuw Leyden

Verandering van voormalig slachthuissterrein, Van Hoogendorpstraat en omgeving en in de plint aan de Willem de Zwijgerlaan. Woonprogramma 800 woningen (waarvan 143 sociale huur, 117 markthuurgeregeld, 14 zorgwoningen en 118 koopwoningen). De overige woningen zijn/worden op basis van collectief particulier opdrachtgeverschap ontwikkeld. Ontwikkeling door Nieuw Leyden CV/BV.

Willem de Zwijgerlaan

Herstructurering van de laan, waarbij een tunnel en een viaduct ter hoogte van Nieuw Leyden en Kooiplein de barrièrewerking tussen het zuidelijk en noordelijk deel van de wijk opheffen. Ontwikkeling door gemeente Leiden.

Nieuwe inspanningen Herontwikkeling locatie Springplank, Dolfijn en Singel

Deze locaties worden verkocht door de gemeente aan een geïnteresseerde marktpartij, ten behoeve van de ontwikkeling van woningbouw. De eisen die worden meegegeven staan in het bestemmingsplan omschreven. Uitvoering door de afdeling Vastgoedontwikkeling en Grondzaken (VAG). Planning: Verkoop 2011, ontwerp, bestek, selectie aannemer 2012, uitvoering vanaf 2013.

Oude Kooi – Noordelijke blokken

Dit is onderdeel van de eerste fase van de uitvoering van de gebiedsaanpak van de Oude Kooi. De 92 woningen worden aangepakt en teruggebracht naar 70 woningen. Kosten: gemeentelijke bijdrage, opgevoerd voor bijdrage van ISV3. Planning: partiële herziening raadsbesluit over de uitgangspunten Oude Kooi: 2e kwartaal 2011, bestemmingsplanprocedure start 3e kwartaal 2011, start uitvoering eind 2012. Uitvoering door de Sleutels.

Alexanderstraat

De Sleutels is van plan de 32 woningen aan de Alexanderstraat te vervangen door nieuwbouw. Kosten en dekking door de Sleutels. Planning: start uitvoering 2011. Uitvoering door de Sleutels.

Basisschool Groenord

Voor de nieuwe wijk Groenord of in de nabijheid ervan is een school nodig. In overleg met de schoolbesturen wordt naar een oplossing gezocht. In verband met de eerste oplevering van woningen in 2013 wordt aan een tijdelijke voorziening gedacht zodat ouders direct na verhuizing op deze locatie terecht kunnen. Kosten en dekking: IHP. Planning: 2012/2013. Uitvoering door een nog nader te bepalen schoolbestuur.

Beheer inspanningen

Nieuwe inspanningen Opknappen Kooipark

Het Kooipark ligt centraal in de Kooi en is voor een groot deel van de bewoners van Noorderkwartier en de Kooi een belangrijke openbare ruimte. De laatste jaren is er sprake geweest van overlast door jongeren die elkaar ontmoeten en op de banken hangen. In de wijk is een tekort aan jongerenvoorzieningen. In het nieuwe ontwerp wordt een aantrekkelijke sportvoorziening voor jongeren gerealiseerd. Deze dient ook voor andere doelgroepen aantrekkelijk zijn. Het ontwerp van het park wordt in overleg met de verschillende gebruikers en bewoners opgesteld waarbij het oorspronkelijke ontwerp van Dudok als basis dient. Ook wordt gekeken of de waterberging kan worden vergroot. Kosten Jongerensportvoorziening: 50.000 euro. Dekking: IP groen. Planning: ontwerp zomer 2011, bestemmingsplanprocedure 2011, uitvoering 2013. Uitvoering door de gemeente Leiden (afdeling Stadsruimte, IB).

Plein Driftstraat

Als brede school Het Gebouw gereed is (01-01-2013) kan het plein weer worden teruggegeven aan de buurt. De jeugd uit de wijk wordt uitgenodigd om het ontwerp te maken. Kosten en dekking: project brede school Het Gebouw. Planning: 2e kwartaal 2012 ontwerp maken, bestek aanbesteding en gunning 3^e en 4^e kwartaal 2012, uitvoering 2013. Uitvoering door de gemeente Leiden (afdeling Stadsruimte, IB).

Opknappen buitenruimte de Hoven

De straten van de Hoven tussen de nieuwe moskee en Overrijn gaan open in verband met het loskoppelen van het regenwaterriool en het afvalwaterriool. Er is een aanvraag gedaan voor ISV3 budget voor opknappen van de buitenruimte, om dat direct mee te nemen. De Sleutels wil dan ook investeren in de portieken en in de buitenruimte. Kosten en dekking Gemeentelijk rioleringsplan: 1.500.000 euro. *Kosten indicatief opknappen buitenruimte: 1.2 miljoen euro.* Dekking: afhankelijk van honorering aanvraag voor ISV3. Planning: afhankelijk van oplevering van Willem de Zwijgerlaan, waarschijnlijk 2012. Uitvoering door Civiel, Stadsruimte, de Sleutels.

Opknappen omgeving Nieuw Leyden

In aansluiting op de realisatie van Nieuw Leyden wordt de Marnixstraat heringericht; van gevel tot gevel. De Sleutels wil tegelijkertijd met de bewoners de voortuinen opknappen. Daarnaast is de wens om ook de straten van Noorderkwartier West en van Groenord Zuid aan te pakken, zodat de gehele buitenruimte tussen Haarlemertrekvaart en Marnixstraat opgeknapt wordt. Kosten en dekking opknappen buitenruimte Marnixstraat, Molenstraat, Pasteurstraat, Musschenbroekstraat, Investeringsprogramma 955.000 euro. *Kosten indicatief overige straten tussen Haarlemertrekvaart en Marnixstraat 1.045.000 euro.* Dekking is afhankelijk van honorering aanvraag voor ISV3. Planning: 4^e kwartaal 2011 Marnixstraat, overige straten 2012, 2013. Uitvoering door Civiel, Stadsruimte, de Sleutels.

Rioleringswerkzaamheden Prinsessenbuurt

De straten van de Prinsessenbuurt gaan open in verband met het loskoppelen van het regenwaterriool en het afvalwaterriool. De Sleutels wil dan ook investeren in het opknappen van de tuinen van de bewoners en het opruimen en opknappen van de achterpaden. Kosten en dekking Gemeentelijk Rioleringsplan: 1.500.000 euro. De planning is afhankelijk van de oplevering van de Willem de Zwijgerlaan, waarschijnlijk 2012. Uitvoering door Civiel, de Sleutels.

Adoptie containers

Omschrijving: Naar het voorbeeld van het Amsterdams project Adoptie afvalcontainers. Een bewoner wordt verantwoordelijk voor de omgeving van de container. De bewoner ontvangt een voorlichtingboekje en middelen zoals handschoenen, bezem, stoffer en blik. Hij gooit vuil

dat in de container past erin als het er naast staat. De beloning is dat als de adoptiebewoner op een werkdag vóór 12 uur belt diezelfde dag het grof vuil wordt opgehaald. Bewoners zoeken zelf naar adoptiebewoners. Kosten: 10.000 euro (2.500 euro per jaar). Het budget van 2.500 euro per jaar is voor de materiaalkosten en organisatie van bijeenkomsten met adoptiebewoners. Dekking: krediet sociaal programma. Planning: 2011 t/m 2014. Uitvoering: bewoners. Facilitering: Libertas (kosten in Uitvoeringsovereenkomst (UVOK)).

Toezicht

De Gemeentelijke opsporingsambtenaren gaan hun werkgebied uitbreiden naar Leiden Noord. Ze gaan handhavend optreden tegen allerlei ergernissen in de openbare ruimte. Ze werken in koppels en ze zijn samen negen uur per week in de wijk werkzaam gedurende het hele jaar. Bewoners kunnen aangeven waarvoor er dient te worden opgetreden. Zo kunnen bewoners bijvoorbeeld kiezen voor een gebiedsaanpak. Bijvoorbeeld vier weken lang wordt Groenord Zuid aangepakt. Alle ergernissen die veroorzaakt worden door verkeerd gedeponeerd vuil, verkeerd parkeren, te hard rijden, hondenpoep, etcetra worden aangepakt. Van tevoren worden bewoners erop geattendeerd en bewoners wordt gevraagd waarop ze inzet van handhavers willen. De GOA's (Gemeentelijke Opsporingsambtenaren) zullen in nauw contact optreden met de politie, waardoor ook gezamenlijke acties kunnen worden ondernomen. Kosten: 100.000 euro (totaal); 25.000 euro per jaar. Dekking: 80.000 euro vanuit het krediet sociaal programma. Mogelijk zal de inzet per jaar iets lager worden. Planning: 2011 tot en met 2014. Uitvoering door gemeente Leiden, GOA's.

Sociale inspanningen

Bestaande inspanningen Leiden buitengewoon veilig

Het project draait al mee vanaf het begin van het Wijkontwikkelingsplan. De corporaties en gemeente huren gezamenlijk de inzet van een veiligheidscoördinator in. Hij voert in opdracht van de opdrachtgevers in de wijk allerlei projecten uit die de wijk veiliger maken. Ondermeer toetst hij alle bouwplannen aan een keurmerk veilig wonen/veilig winkelen. Verder houdt hij zich bezig met beveiliging brandpoorten, veiligheid Tuin van Noord, vuurwerkactie, opgeruimd staat netjes, cameratoezicht bij Roodenburg en gymnasium. De corporaties en de gemeente hebben de intentie dit voort te zetten, zeker nu alle Wijkontwikkelings-

plan- projecten in uitvoering zijn en er veel veiligheidsvraagstukken leven. Hiervoor wordt in 2011 een evaluatie gehouden. Kosten: 250.000 euro voor 24 uur inzet in Noord voor 4 jaar. Dekking: 125.000 euro krediet sociaal programma (31.250 euro op jaarbasis), corporaties dragen de andere helft bij. Planning: 2011 tot en met 2014. Uitvoering door André van Dijk. Bijzonderheid: Deze inspanning is afhankelijk van de evaluatie die in 2011 wordt gehouden.

Veiligheidscoördinator in gesprek met wijkbewoners

Ondersteuning bewonerskader VO-LN

De voorzitters van de wijkverenigingen gaan door met hun overleg en krijgen een financiële bijdrage. Het participatiestatuuat blijft van kracht. Doel is draagvlak creëren voor de inspanningen van het wijkontwikkelingsprogramma. De voorzitters overleggen met hun achterban. De gemeente heeft regelmatig overleg met de Voorzitter van Leiden Noord (VO-LN). Daarnaast is het VO-LN verantwoordelijk voor de uitvoering van een aantal inspanningen van het sociaal programma. Kosten: 4200 euro per jaar ondersteuner, 1800 euro per jaar website e.a.. Dekking: Uitvoeringsovereenkomst (UVOK) Libertas en 1800 euro per jaar sociaal programma. Planning: 2011 - 2114. Uitvoering door VO-LN.

Splitsen en oprichten bewonersverenigingen

Als gevolg van de wijkontwikkeling is een nieuwe indeling in wijken voorgesteld door de voorzitters van de wijkverenigingen. Dit houdt in dat de Hoven, Nieuw Leyden en Noorderkwartier West officiële wijkverenigingen worden. De nieuwe wijk Groenord wordt bij Groenord Noord

getrokken. Samen met Noorderkwartier, De Kooi en Groenord Zuid zijn er dan zeven wijkverenigingen in de wijk actief, die deel uitmaken van het VO-LN. Voor Nieuw Leyden moet nog een bestuur worden geformeerd en Noorderkwartier-Oost moet nieuw leven in worden geblazen. Het werven van leden voor deze besturen is een rol van Libertas en het VO-LN. Daarnaast moeten een aantal zaken formeel worden geregeld, zoals het opstellen/wijzigen van statuten en moet de subsidietoekenning van de verenigingen worden aangepast. Kosten en dekking: budget bewonersparticipatie. Planning: 2011. Uitvoering: door VO-LN/Stadsleven.

Werven combifunctionarissen voor naschoolse activiteiten en sport en spel in de wijk

De regeling maakt het mogelijk voor scholen, sportverenigingen, culturele instellingen en overige partijen, om een aanvraag in te dienen voor een combinatiefunctionaris. Een combinatiefunctie is een functie waarbij een werknemer in dienst is bij één werkgever, maar werkzaam is voor twee of meer sectoren: in dit geval onderwijs, sport en/of cultuur. Voorbeelden hiervan zijn combinatiefunctionarissen die naschoolse activiteiten sport voor de school organiseren en ook de sportvereniging ondersteunen of een muziekleraar die werkt voor de muziekschool en ook voor de basisschool in de wijk. De tijdelijke regeling heeft een looptijd van vier jaar. Kosten en dekking: budget combifunctionarissen. Planning: 2011 tot en met 2014. Uitvoering: Stads kennis en Cultuur.

Brede school

De vier basisscholen en negen maatschappelijke organisaties werken inmiddels al weer jaren samen aan de ontwikkelings-

kansen van kinderen op de thema's: integratie, taalstimulering, opvoedingsondersteuning, gezondheid, ouderbetrokkenheid, zorg en naschoolse activiteiten. Kosten en dekking: budget brede school. Planning: 2011 tot en met 2014. Uitvoering: Stads kennis en Cultuur.

Nieuwe inspanningen Haalbaarheid weekmarkt Kooiplein

Om het hart in het Kooiplein sneller te laten kloppen is het de wens om een weekmarkt op het plein van Kooiplein te organiseren. Het plein wordt daarvoor geschikt gemaakt. Of dit ook daadwerkelijk haalbaar is moet worden onderzocht. Kosten en dekking: binnen reguliere begroting. Planning: 2012. Uitvoering: Stadsruimte en Stadsleven.

Horeca in de Tuin van Noord

De Tuin van Noord kent nu nog weinig bezoekers. Met de aanleg van de twee overkluizingen wordt de barrière tussen het noordelijk en zuidelijk deel opgeheven en met het fietspad dwars door de Tuin van Noord zullen er ook veel meer passanten komen. Daarnaast komen er in het park naast de waterspeleilandjes aantrekkelijke voorzieningen zoals een skatepark, een educatieve waterspeeltuin, barbecueplekken, een fitnesscircuit en een hardlooptroute. De aantrekkelijkheid van het park wordt vergroot door de komst van horeca. De horeca is bedoeld als theehuis zoals in het Leidse Hout waar in het weekend gezinnen met kinderen komen en door de week kantoorpersoneel de lunch gebruikt, en waar mogelijk ook activiteiten kunnen plaatsvinden voor de buurt. Onderzocht wordt in hoeverre exploitatie mede wordt uitgevoerd door DZB en/of Gemiva.

Een exploitant wordt via een prijsvraag geselecteerd. Bewoners hebben een rol in de beoordeling. Eerst wordt gewerkt met een tijdelijke voorziening. Als na een aantal jaren blijkt dat het

exploitabel is, kan door de exploitant een bouwvergunning voor een definitieve voorziening worden ingediend. Kosten: organisatie prijsvraag en aansluitkosten riolering, elektra tot aan perceel. Dekking: exploitatie Tuin van Noord. Kosten: eenmalige subsidie kosten tijdelijke voorziening 60.000 euro. Dekking: krediet sociaal programma. Planning: selectie 2e kwartaal 2011, realisatie 1e kwartaal 2012. Uitvoering: PMB.

Bakkie in de buurt

Uitvoering: bewoners. Facilitering: Libertas (kosten in UVOK). Omschrijving: Een bus gevuld met tafels en stoelen gaat geregeld in de wijk haar terras opzetten. Daarbij wordt ook aandacht gegeven aan onderwerpen die leven in de wijk. Op uitnodiging gaan mee: de wijkagent, de maatschappelijk werker etc.. Kosten: Eenmalig: 15.000 euro. Jaarlijks terugkerende kosten: 7.500 euro per jaar. Dekking: krediet sociaal programma. Planning: vanaf 2e kwartaal 2011. Uitvoering: VO-LN en bewoners. Facilitering: Libertas (kosten in UVOK).

TAM TAM

Omschrijving: jaarlijks wordt een TAM TAM festival georganiseerd in een tent in de wijk. Een heel jaar wordt hier naar toe gewerkt, onder andere door een koor,

De volgende sociale inspanningen zijn gekozen door het Voorzittersoverleg uit het plan 'Samen werken aan sociale kansen' dat begin 2010 gemaakt is om subsidie te krijgen van het Rijk en waaraan bewoners, corporaties en ontwikkelaars en maatschappelijke organisaties hebben meegewerkt. De voorzitters hebben hun keuze voorgesteld aan de achterban. De reactie op internet was heel mager. Van de elf respondenten hebben er tien geheel of gedeeltelijk met deze keuze ingestemd. De opmerkingen waren dat vooral aan werkloosheidsbestrijding en vervuiling van de wijk extra aandacht moet worden besteed. Dit zijn stedelijke beleidsissues waaraan een sociaal programma op wijkniveau slechts beperkt kan bijdragen. De keuze voor onderstaande activiteiten zijn gebaseerd op de volgende uitgangspunten: inspanningen die directer te beïnvloeden zijn zoals het vergroten van sociale samenhang, het verminderen van overlast van jongeren, het verbeteren van de woonkwaliteit en het stimuleren van eigen verantwoordelijkheid van bewoners voor hun eigen woon- en leefomgeving. Eén van de inspanningen richt zich concreet op het voorkomen van jeugdwerkloosheid. Meerdere inspanningen richten zich op het schoner houden van de wijk: adoptie van containers en inzet van GOA's.

In gesprek met buurtbewoners op een mobiel terras

een toneelgroep, een componist die allerlei bands aan zich koppelt, allerlei workshops waarvan de resultaten worden getoond in de tent, etc.. Het is gericht op alle bewoners in Leiden Noord. Mensen leren elkaar zo op een hele andere manier kennen. Het gaat om ontmoeting en om sociaal samenzijn. Het jaar 2010 was een overgangsjaar: bewoners hebben de organisatie overgenomen van Libertas. Dit jaar is besteed aan het opbouwen van de stichting en het verrichten van voorbereidingen voor het komende jaar (2011). Kosten: Totale kosten per jaar zullen ongeveer uitkomen op 45.000 euro. Dekking: 12.500 euro uit krediet sociaal programma, 5.000 euro uit krediet Leiden Ontmoet, mogelijk nog andere budgetten vanuit de gemeente, budgetten uit fondsen en bijdragen van corporaties. Planning: ieder jaar festival, ieder jaar allerlei voorbereidende activiteiten/workshops. Uitvoering: Stichting TAM TAM, bestaande uit bewoners/vrijwilligers.

Buurtontmoetingscentrum Groenord Zuid

Omschrijving: in de voormalige buurtwinkel in de Hansestraat worden allerlei activiteiten georganiseerd door en voor bewoners voor dit deel van de wijk inclusief Nieuw Leyden en toekomstige Groenord. Kosten: 30.000 euro (7.500 euro per jaar). Dekking: krediet sociaal programma. Uitvoering: door bewonersvereniging Groenord Zuid eventueel ook bewoners Nieuw Leyden. Facilitering: Libertas (kosten in UVOK).

Buurtmuseum

Omschrijving: Nu de wijk zo gaat veranderen is het waardevol stil te staan bij hoe het was, maar ook hoe het wordt. Nog onduidelijk is of het in een bestaande ruimte

Groenord

Stedelijk Gymnasium

kan, bijvoorbeeld in de nieuwbouw van Het Gebouw.
 Kosten: 5.000 euro voor het opstellen van het plan en fondsenwerving.
 Dekking: krediet sociaal programma.
 Planning: 2011.
 Uitvoering (nog onbekend): aanbieders vragen om met offertes te komen.

Attent op talent

Omschrijving: De kern van deze activiteit is het opsporen van behoeften en vragen en in het bijzonder aanboren van talenten en mogelijkheden van burgers en dit koppelen aan vrijwilligersorganisaties in de wijk.
 Dit gebeurt door persoonlijke gesprekken door en met wijkbewoners, de gegevens worden vervolgens opgeslagen in een gezamenlijke databank, organisaties werken aan vrijwilligersbeleid ten aanzien van de achterban en organisaties in de wijk komen tot nieuw aanbod, gebaseerd op vragen en behoeften.
 Resultaat is dat er 75 vrijwilligers zijn die zich vrijwillig in een organisatie in de wijk inzetten en dat er een verbeterde samenwerking is tussen zes tot negen organisaties in de wijk.
 Kosten: 94.000 euro voor anderhalf jaar.
 Dekking: 75.000 euro krediet sociaal programma, 19.000 euro provincie Zuid-Holland.
 Planning: 2011 en half 2012.
 Uitvoering: door Libertas i.s.m. sportverenigingen/speeltuinen.

Activiteiten Tuin van Noord

Omschrijving: Doel van deze activiteiten is: meer bezoekers te laten genieten van de Tuin van Noord, op het moment dat de Tuin van Noord opnieuw is ingericht. Hierbij denken we aan gezinnen met kinderen, sporters, jongeren en ouderen. Deze activiteiten moeten op vaste tijdstippen in een repeterende cyclus worden aangeboden zodat mensen eraan gewend raken.
 Kosten: 30.000 euro (per jaar 15.000 euro). Start nadat Tuin van Noord is heringericht.
 Dekking: krediet sociaal programma.
 Planning: 2013 en 2014.
 Uitvoering (nog onbekend): aanbieders vragen met offertes te komen.

Leerwerktrajecten voor jongeren uit de wijk

In Noord zijn relatief veel jongeren werkloos. Er is weliswaar een sluitende aanpak. Toch zijn er in de wijk jongeren die geen opleiding volgen of niet aan het werk zijn. Het Regionaal Actieplan Jeugdwerkloosheid koppelt werkgevers en jongeren aan elkaar.
 In nauw overleg met betrokken partijen wordt een bestandsanalyse van de groep jongeren uit de wijk gemaakt. Daarnaast wordt geprobeerd boven water te krijgen welke jongeren niet in de bestanden voorkomen. Vanuit die bestandsanalyse worden een aantal specifieke projecten/ activiteiten opgezet om jongeren te plaatsen op een

arbeidsplaats of terug naar school te leiden, of in een BBL-plek waarin leren en werken wordt gecombineerd. Jongeren uit Leiden Noord die niet aan het werk zijn worden gestimuleerd een leerwerktraject te gaan volgen in een van de vele sectorale projecten van het Actieplan Jeugdwerkloosheid. Een van deze projecten is de bouw, via de brancheorganisatie van de bouw. Leerlingen volgen een opleiding tot timmerman, tegelzetter of metselaar. Ze volgen de opleiding bij de Bouwopleiding Rijnland (een samenwerking tussen ROC en de brancheorganisatie van de bouw) en lopen stage, eerst bij een ZZP-er uit Leiden Noord, en later het liefst bij de bouwprojecten in onze wijk. Dit kan bij de Wijkontwikkelingsplan-projecten zijn of bij de werkzaamheden die in opdracht van de corporaties worden uitgevoerd. Andere sectorale projecten zijn de detailhandel (Zeeman, Albert Heijn, C&A) of de zorg. Bij de voorbereiding en uitvoering van de werk/leerbanen zullen werkgevers zoveel mogelijk ontzorgd worden. Ook kunnen werkgevers gebruik maken van de Loonkostensubsidieregeling die in het kader van het Actieplan Jeugdwerkloosheid is opgesteld. Hoe wordt gezorgd dat jongeren uit Leiden Noord daarheen worden geleid?
 Voor de doelgroepanalyse en de begeleiding van jongeren is extra formatie nodig.
 Door een jeugdcoach aan te stellen die de jongeren in de wijk opspoorde, enthousiasmeert en ze begeleidt naar werk. De jeugdcoach wordt aangesteld voor een proefperiode, om te zien of het ook daadwerkelijk gaat helpen.
 De inzet van de middelen moet een duurzaam karakter

hebben en dient beschouwd te worden als experiment. Het project wordt gebruikt om de problematiek die er speelt in de wijken zichtbaar te maken bij de partijen die in de keten dit feitelijk zouden moeten oppakken.
 Kosten: 100.000 euro (25.000 euro per jaar) voor het inhuren van de jeugdcoach en bijdrage aan het sectorale project van de bouw. De overige extra kosten die gemaakt worden voor extra begeleiding worden uit bestaande middelen voor het stimuleren van jeugdwerkgelegenheid gedekt.
 Dekking: krediet sociaal programma.
 Uitvoering: Projectteam Actieplan Jeugdwerkloosheid.
 Planning: 2011 tot en met 2014.

Extra sport en spel op pleinen

Nu zijn er driemaal sportactiviteiten in Kooipark en driemaal per week sportactiviteiten in de voetbalkooi aan de Sumatrastraat/Antillenstraat die worden verzorgd door Jeugd en Jongerenwerk.
 Daarnaast is er Sleuteldrop bij het Rode Touwenplein en bij Roodenburg in de Surinamestraat.
 In overleg met de bewoners moet worden bepaald waar extra gespeeld en gesport gaat worden.
 Kosten: 75.000 euro (18.750 euro per jaar).
 Dekking: krediet sociaal programma.
 Planning: 2011 tot en met 2014.
 Uitvoering is nog onbekend: aanbieders vragen met offertes te komen.

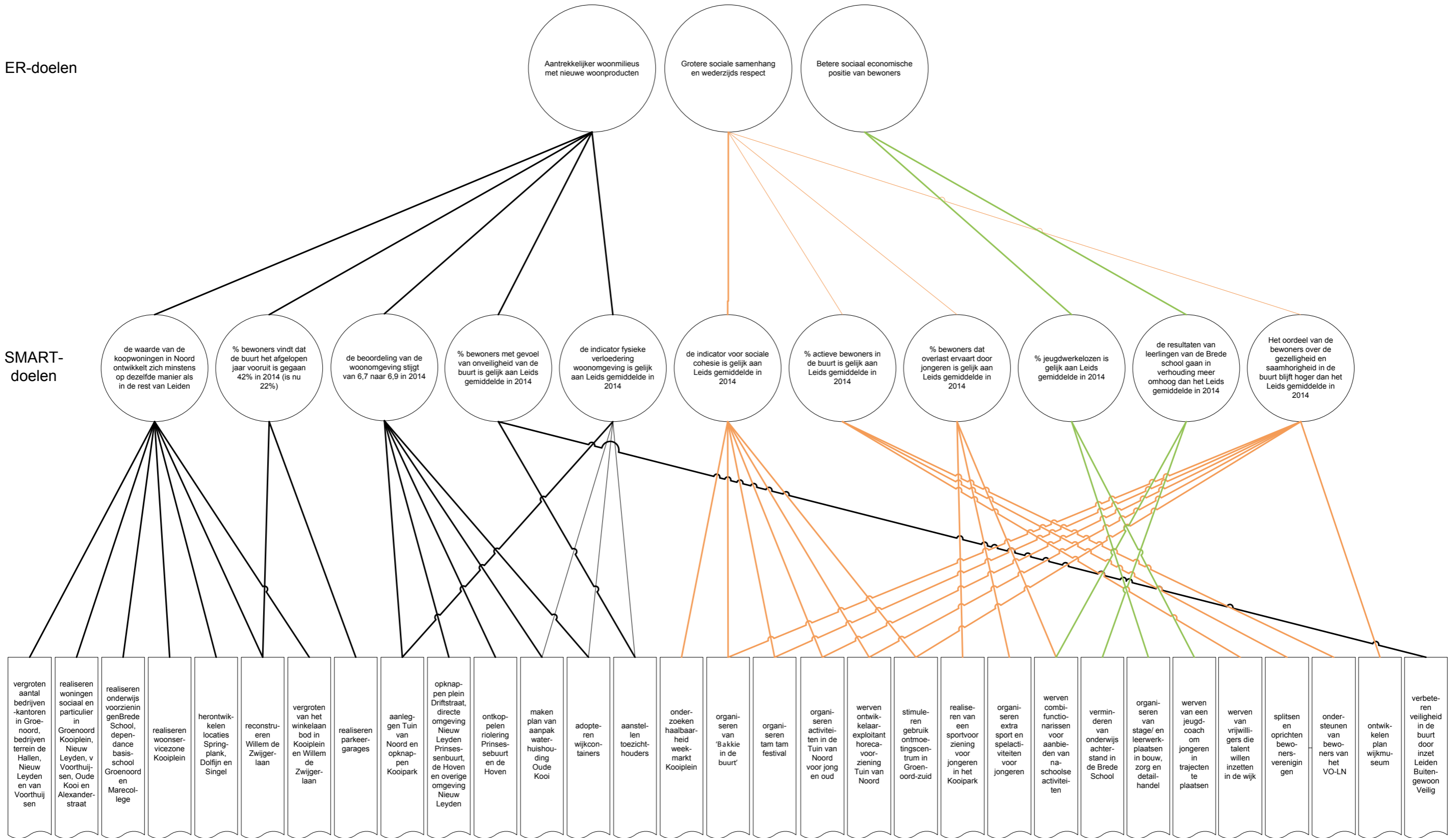
Voetbalkooi, dag en nacht populair

Doelen Inspanningen Netwerk Programma Wijkontwikkeling Leiden Noord

ER-doelen

SMART-doelen

Inspanningen

2.3 Programmasturing 2011 t/m 2013

De programmasturing is erop gericht om de samenhang van alle inspanningen te sturen en te bewaken en daarnaast om te zorgen voor draagvlak en goede communicatie over het geheel.

Bestuurlijk opdrachtgever: P. van Woensel.
 Ambtelijk opdrachtgever: W. van der Hoeven.
 Programmamanager: J. van Haastrecht.
 Wijkmanager/omgevingsmanager: M. Pijnacker.

Per inspanning is een opdrachtnemer, opdrachtgever en bestuurlijk opdrachtgever verantwoordelijk voor de uitvoering van de inspanning. Voor de fysieke projecten is - afhankelijk van de rol en taakverdeling - een geëigende samenwerkingsvorm gevonden tussen gemeente en ontwikkelaar.

De realisatie van Het Gebouw en de Willem de Zwijgerlaan is in handen van de gemeente. Voor de sociale inspanningen zijn maatschappelijke organisaties of bewoners

verantwoordelijk voor de realisatie, en is de gemeente subsidieverstreker.

Daarnaast zijn er inspanningen die de volledige verantwoordelijkheid zijn van de corporatie.

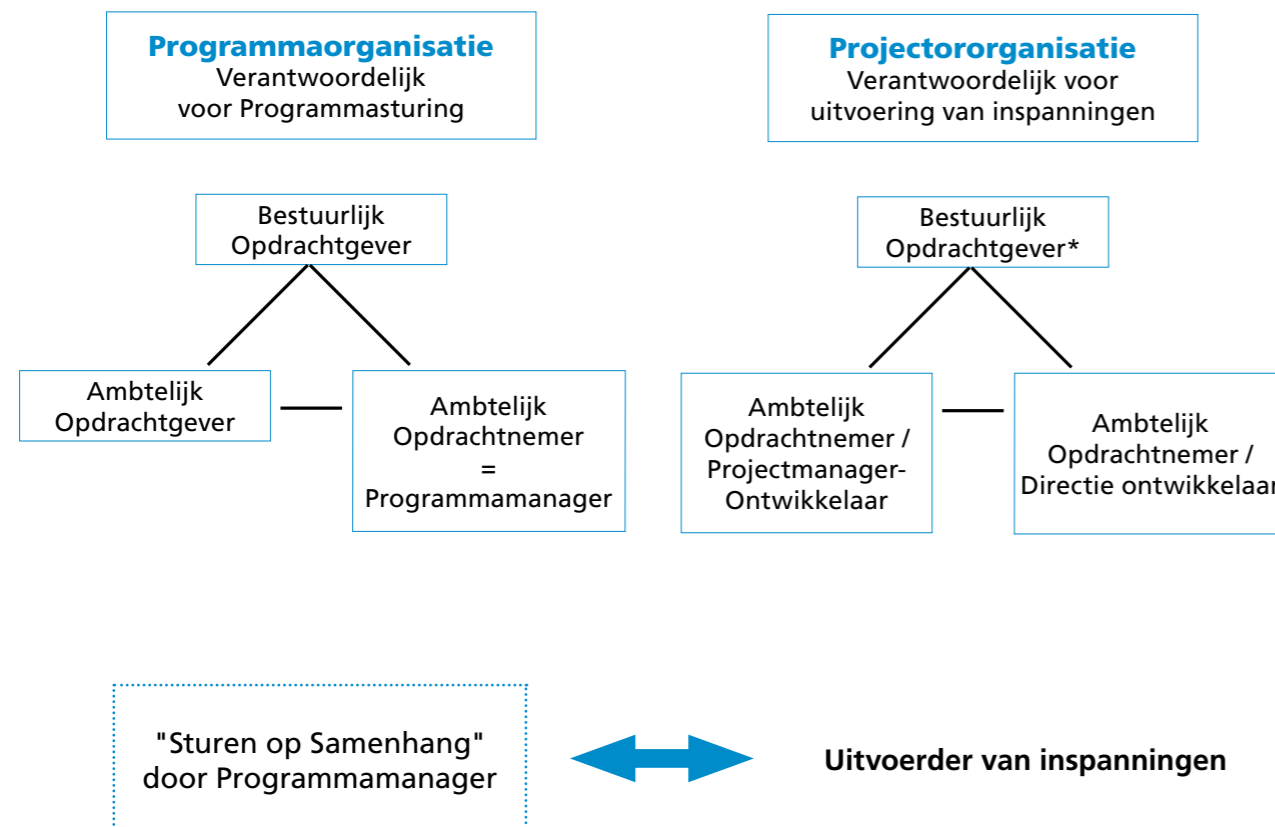
De programmamanager stelt het Meerjaren Uitvoeringsprogramma op, stuurt op samenhang, monitort de voortgang en stuurt bij indien nodig.

De programmamanager is daarnaast eindverantwoordelijk voor de communicatie. De wijkmanager opereert in haar hoedanigheid als omgevingsmanager in opdracht van de programmamanager.

Er wordt gekozen voor een programmasturing voor de komende drie jaar. Na twee en half jaar wordt geëvalueerd in hoeverre een integrale sturing op alle inspanningen nog noodzakelijk wordt geacht. Indien dit bevestigend wordt beantwoord, zal een nieuw voorstel over programmasturing inclusief dekkingsvoorstel worden voorbereid.

Bewoners Zijloever genieten van de banken aan de Zijl

* Bestuurlijk Opdrachtgever : Wethouder gemeente of raad van bestuur ontwikkelaar

Omgevingsmanagement

Om tegemoet te komen aan de behoefte om meer te sturen op de uitvoering van de projecten in relatie tot de bestaande omgeving, krijgt de wijkmanager van Leiden Noord een uitbreiding van taken om het omgevingsmanagement goed uit te voeren.

Het gaat daarbij om de volgende aandachtsgebieden:

- Bouwlocaties: de inrichting van een bouwlocatie, bouwverkeer, werkzaamheden (heien, trillen);
- Gevolgen van de inrichting van de bouwlocatie voor de buurt: compensatie parkeervakken, speelgelegenheid, aanpassingen voetpad/ fietspadvoorzieningen, omleidingsroutes etc.;
- Oplevering bouwlocaties/inrichting openbaar gebied. Vaak blijkt na oplevering dat er toch een aantal zaken in de praktijk niet naar behoren functioneren en aanpassingen nodig zijn met betrekking tot ongewenste situaties;
- Communicatie met bewoners.

De projectleiders van de gemeente en ontwikkelaars zijn integraal verantwoordelijk voor bovenstaande zaken, maar in de praktijk blijkt dat de projectmanagers niet altijd de consequenties van het grotere geheel overzien. Ook zien zij vaak niet wat de gevolgen zijn van een, in hun ogen voor hun project, 'kleine vorm' van overlast.

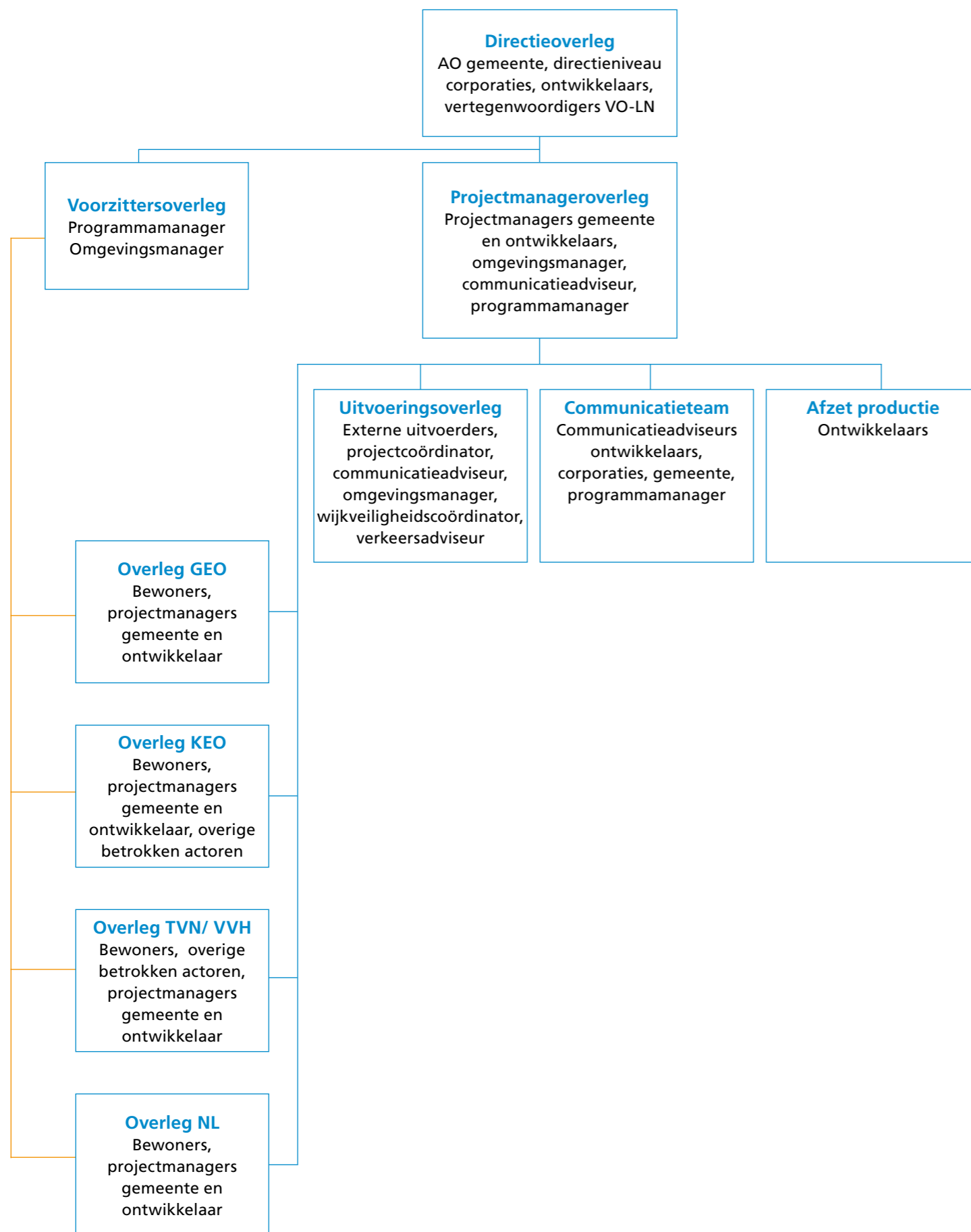
De taak van de omgevingsmanager is zoveel mogelijk preventief overlastsituaties te voorkomen, proactief op te treden en waar nodig reactief te reageren.

Daarbij gaat het om:

- toe te zien dat bovenstaande zaken goed zijn geregeld en dat zoveel mogelijk rekening wordt gehouden met de omgeving. De omgevingsmanager spreekt de projectleiders aan op deze aspecten;
- toe te zien dat de communicatie goed is geregeld. Dit voert de projectleider uit; de omgevingsmanager krijgt vooraf inzage in de bewonersbrieven;
- waar nodig neemt de omgevingsmanager zelf initiatief tot een vorm van communicatie, bijvoorbeeld als het nodig is bewonersbijeenkomsten te organiseren of een tekst te maken voor de nieuwsbrief. De omgevingsmanager betreft hierbij altijd de verantwoordelijke projectleider;
- klachten die binnenkomen zet de omgevingsmanager uit bij de verantwoordelijke projectleider; waar nodig neemt de omgevingsmanager initiatief tot overleg om klachten op te lossen.

De omgevingsmanager stemt af met de projectcoördinatoren van het gemeentelijke Ingenieursbureau, de projectmanagers intern en extern, de verkeersregisseur, verkeersadviseur, communicatieadviseur Wijkontwikkelingsplan en extern met het VO-LN, Platform Leefbaarheid Management (PLM) en Platform Leefbaarheid Uitvoerenden (PLU).

De omgevingsmanager krijgt een budget ter beschikking om voorzieningen te compenseren die als gevolg van de bouw tijdelijk komen te vervallen, zoals een tijdelijke verbindingroute, parkeerplaatsen, speelplekje, extra verlichting, etc..

Directieoverleg Wijkontwikkelingsplan

Frequentie: Eenmaal per zes maanden.
Deelnemers: AO gemeente, directieniveau corporaties en ontwikkelaars vertegenwoordiger VO-LN.
Doel: Informatief, gericht op afstemming, besluitvormend met betrekking tot gezamenlijke inspanningen.
Onderwerpen: Gebiedspromotie (Besluitvormend); Voortgang fysieke projecten (Informatief); Voortgang sociaal programma (I); Veiligheidsproject Andre van Dijk (B).
Organisatie: Programmamanager.

Onderwerpen: Tijdelijke maatregelen als gevolg van de bouw. Oplossen knelpunten in de wijk. Communicatie bewoners/ondernemers.
Organisatie: Omgevingsmanager.
 Dit overleg vindt voorafgaand aan het uitvoeringsoverleg van de Willem de Zwijgerlaan plaats.

Werkgroep afzet productie

Frequentie: Eenmaal in drie maanden.
Deelnemers: Projectmanagers ontwikkelaars.
Doel: Afstemming afzet productie.
Onderwerpen: Typen woningen, doelgroepen, planning afzet.
Organisatie: Ontwikkelaars.

Projectmanageroverleg Wijkontwikkelingsplan

Frequentie: Eenmaal per twee maanden.
Deelnemers: Alle externe en interne projectmanagers, omgevingsmanager en communicatieadviseur.
Doel: Voorbereiding van gezamenlijke inspanningen voor besluitvorming in Breed Overleg, onderlinge afstemming.
Onderwerpen: Afstemming uitvoering Wijkontwikkelingsplan projecten Gebiedspromotie. Realisatie maatschappelijke voorzieningen.
Organisatie: Programmamanager.

Voorzittersoverleg Leiden Noord VO-LN -gemeente

Frequentie: Eenmaal in zes weken.
Deelnemers: Programmamanager, omgevingsmanager, alle wijkvoorzitters, ondersteuner VO-LN, projectmanagers intern/extern op agenda beschikbaar.
Doel: Draagvlak Wijkontwikkelingsplan en afstemming leesbaarheidsvraagstukken.
Onderwerpen: Voortgang Wijkontwikkelingsplan, inhoudelijke advisering gemeente/ ontwikkelaars m.b.t besluiten en procedures, uitvoering aantal inspanningen sociaal, advisering over communicatie met bewoners overleg over wijkbeleid en Wijkontwikkelingsplan. Communicatie achterban.
Organisatie: Ondersteuner VO-LN.
 Periodiek zullen de wethouder en ambtelijk opdrachtgever Wijkontwikkeling aanschuiven.

Communicatieteam gebiedspromotie en Wijkontwikkelingsplan

Frequentie: Eenmaal in vier weken.
Deelnemers: Alle communicatieadviseurs van ontwikkelaars, corporaties, gemeente, projectmanager gebiedspromotie, omgevingsmanager.
Doel: Afstemming van de communicatie rondom de uitvoering van de projecten en uitvoering communicatieplan gebiedspromotie.
Onderwerpen: Uitvoering gebiedspromotie Afstemming communicatie over uitvoeringswerkzaamheden Wijkontwikkelingsplan.
Organisatie: Programmamanager.

Overleg rondom alle fysieke ontwikkelingen Kooiplein

Frequentie: Eenmaal in de acht weken.
Deelnemers: Vertegenwoordigers van wijkcomité de Kooi, bewonerscommissie de Sleutels, huurderscommissie Portaal, huurderscommissie Suriname/Antillenstraat, projectmanager Kooiplein, projectmanager Brede School, projectmanager Marecollege, projectmanager Oude Kooi.
Op de hoogte: Organisaties rondom Kooiplein zoals moskeeën, Marecollege, Viersprong, Springplank, winkeliersvereniging, apotheek, huisartsenpost, Overhijn,

Uitvoeringsoverleg Wijkontwikkelingsplan

Frequentie: Eenmaal in de vier weken.
Deelnemers: Uitvoerenden van projecten extern, projectcoördinator(en) IB, communicatieadviseur gemeente, omgevingsmanager gemeente, assistent omgevingsmanager, verkeersadviseur gemeente, wijkveiligheidscoördinator.
Doel: Afstemmen van uitvoeringswerkzaamheden, bespreken maatregelen ter voorkoming van overlast/beperken van

corporatiemedewerkers, wijkagent, opbouwwerk.

Doel overleg: Informeren over de voortgang van alle ontwikkelingen, bespreken van de bouwoverlast en hoe dat zoveel mogelijk te voorkomen.

Onderwerpen: Concrete knelpunten.

Organisatie: Omgevingsmanager.

Overleg rondom fysieke ontwikkelingen Groenord

Frequentie: Eenmaal in de twaalf weken.

Deelnemers: Wijkvereniging Groenord Noord, ontwikkelaar en uitvoerder, omgevingsmanager.

Op de hoogte: Wijkagent, opbouwwerk.

Doel overleg: Informeren over de voortgang van alle ontwikkelingen, bespreken van de bouwoverlast en hoe dat zoveel mogelijk te voorkomen.

Onderwerpen: Concrete knelpunten.

Organisatie: Projectmanager Groenord gemeente.

Overleg rondom fysieke ontwikkelingen Van Voorthuysen en Tuin van Noord

Frequentie: Eenmaal in de acht weken.

Deelnemers: Bewonersvereniging de Hoven, organisaties uit de Tuin van Noord zoals gymnasium, moskee, schooltuinvereniging, Pernix, Roodenburg, Volkstuinvereniging, Overhijn, opbouwwerk, veiligheidscoördinator, Projectmanager TvN/VVH.

Op de hoogte: Wijkagent politie.

Doel overleg: Informeren over de voortgang van alle ontwikkelingen, bespreken van de bouwoverlast en hoe dat zoveel mogelijk te voorkomen, activiteiten en veiligheid Tuin van Noord.

Onderwerpen: Concrete knelpunten.

Organisatie: Omgevingsmanager.

Naast de Wijkontwikkelingsplan overleggen zijn er in de wijk drie overlegvormen met betrekking tot het beleid en de uitvoering aangaande de leefbaarheid van de wijk. Het gaat om het Platform Leefbaarheid Management (PLM), het Platform Leefbaarheid Uitvoerenden (PLU) en de wijkoverleggen van de diverse wijken. Omdat de uitvoering van de WOP-projecten de leefbaarheid onder druk zet, is in deze overleggen een goede informatievoorziening vanuit het Wijkontwikkelingsplan noodzakelijk. De wijkmanager of

assistent-wijkmanager is in deze overleggen vertegenwoordigd. Door de wijkmanager en assistent wijkmanager ook het omgevingsmanagement te laten verzorgen kan een optimale afstemming worden bereikt.

Monitoring en verantwoording

Voor de nieuwe inspanningen worden Rotiks geschreven waarin is vastgelegd wat het resultaat is van de inspanning, wie wat doet, hoe de begroting is, hoe de kosten worden bewaakt en wat het te bereiken effect is. De Rotiks worden besproken in het VO-LN. De eigenaar van de inspanning rapporteert twee maal per jaar over de voortgang aan de programmamanager.

De programmamanager stelt twee keer per jaar een monitor op: eenmaal in juni om te beoordelen hoe het verloop is van de inspanning, en eenmaal in december om te beoordelen of de inspanning voldoet aan de verwachtingen, of zo nodig moet worden bijgesteld. In de monitor wordt ook gemeten wat de effecten zijn van de inspanningen op de doelen. Het uitvoeringsprogramma wordt op basis hiervan jaarlijks bijgesteld.

Werk aan Leiden Noord

2.4 Communicatie en draagvlak

Vanaf het eerste begin heeft de communicatie zich op twee pijlers gericht:

- participatie
- informatie

Hier wordt een derde pijler aan toegevoegd:

- marketing gebied.

Primair richt de communicatie zich op de ondernemers en bewoners van Leiden Noord. Daarnaast op de maatschappelijke organisaties. De communicatie richt zich nog nauwelijks op doelgroepen buiten de wijk. De gebieds promotie zal hierin verandering brengen.

Lag tijdens de planfase de nadruk op samen plannen maken, nu ligt de nadruk meer op informeren over de voortgang van de uitvoering en de werkzaamheden.

De centrale boodschap luidt:

Leiden Noord is een mooie wijk en de komende jaren wordt het nog mooier en completer (overlast is hierbij helaas niet te voorkomen).

In een aparte notitie worden de communicatiestrategie, doelstellingen en middelen nader uitgewerkt.

Participatie

Van groot belang voor het welslagen van zo'n ingrijpende vernieuwing is het draagvlak van de bewoners. Hierin is vanaf de start veel geïnvesteerd. Het plan 'Op weg naar 2010' is tot stand gekomen na een zeer uitgebreide interactief planproces met bewoners.

Om de participatie van bewoners een blijvend karakter te geven is een participatiestatut opgesteld waarin de voorzitters van de bewonersverenigingen van de wijk een status als adviesorgaan hebben. Het voorzittersoverleg Leiden Noord mag gevraagd en ongevraagd advies geven op belangrijke besluiten van het Wijkontwikkelingsplan. De besluiten voor de Stuurgroep, b en w en de gemeenteraad waren altijd voorzien van adviezen van het VO-LN. Hiervoor worden zij gefaciliteerd door een professionele kracht. De tegenprestatie voor de gemeente is dat het VO-LN hun achterban betreft bij de advisering en voor draagvlak zorgt voor de plannen.

Het VO-LN heeft een eigen website (www.leidennoord.nl). Deze werkwijze blijven we de komende jaren voortzetten en het VO-LN blijft de belangrijkste adviseur van de bewoners als het gaat om de ontwikkelingen van het Wijkontwikkelingsprogramma.

Betrekken van bewoners bij planontwikkeling

Waar mogelijk proberen de projectmanagers van de afzonderlijke projecten rekening te houden met wensen of ideeën van bewoners. Met de planontwikkeling voor het Groenordhallen terrein is een intensief traject gelopen met een daarvoor in het leven geroepen klankbordgroep, bestaande uit wijkbewoners van Groenord Noord. Voor de Tuin van Noord is een interactief proces gestart voor de ontwikkeling van het skatepark en de waterspeeltuin. Voor de ontwikkeling van de brede school Het Gebouw is ook een klankbordgroep ingesteld die de planontwikkeling heeft gevolgd. Met de bewoners van Nieuw Leyden is een apart proces gevolgd om tot ontwerpen te komen van hun woonstraten.

Knelpunten worden samen met bewoners opgelost

Bewoners worden geconfronteerd met de ongemakken van de bouw van locaties. Zo heeft de vereniging Nieuw Noord veel hinder ondervonden van de begrenzing van Nieuw Leyden waardoor hun straten doodlopend werden.

Uiteindelijk is een omrijweg meegenomen in de planontwikkeling.

Door de bouw in een dicht stedelijk gebied ontstaat op allerlei vlak overlast: omrijroutes, plaatsen van bouwketen op de schaarse ruimte, tijdelijk verwijderen van speelplekken of parkeerplaatsen, tijdelijk huisvesten van 'de Viersprong' en huisartsen als gevolg van het leegmaken van de locatie voor brede school Het Gebouw, geluidhinder van werkzaamheden, opstuivend zand op auto's en ramen, etc.. Dit vraagt om veel overleg, anticiperen door de gemeente/ontwikkelaars en goodwill van bewoners. In de afgelopen periode zijn we er als gemeente/ontwikkelaars onvoldoende in geslaagd om dit altijd vanaf het begin goed te regelen, waardoor achteraf in overleg met bewoners oplossingen moeten worden gevonden. Soms tot tevredenheid van bewoners

maar soms ook niet. Om deze reden worden in het uitvoeringsprogramma de taken van de wijkmanager uitgebreid met taken voor het omgevingsmanagement. De omgevingsmanager is verantwoordelijk voor het anticiperen op-, en oplossen van tijdelijke knelpunten. Voor de drie ontwikkellocaties, Groenord, Tuin van Noord/ Van Voorthuysen en Kooiplein en omgeving, worden op regelmatige basis bijeenkomsten georganiseerd om met vertegenwoordigers van bewoners en organisaties de overlast te bespreken.

Informatie

De volgende middelen worden ingezet om bewoners zo goed mogelijk te informeren:

Nieuwsbrieven

De bewoners worden huis aan huis al vanaf het eerste uur via een nieuwsbrief op de hoogte gebracht van alle ontwikkelingen en voortgang van alle inspanningen in het plan. Inmiddels zijn we toe aan nieuwsbrief nummer 80. Afgelopen drie jaar is speciale aandacht geschonken aan de totale ontwikkeling.

Informatiecentra

Voor de ontwikkeling van Nieuw Leyden is een informatiecentrum ingericht vanwege het zeer intensieve begeleidingsproces van het collectieve particuliere opdrachtgeverschap.

Groenord CV heeft onlangs een informatiecentrum geopend als verkoopinformatiepunt voor de woningen op het voormalige Groenordhallen terrein. Bij het Infocentrum in Nieuw Leyden is ook het informatiecentrum van het Wijkontwikkelingsplan ondergebracht. Dit op initiatief van

raadsleden, zodat bewoners ook een punt hebben waar ze informatie kunnen halen. Op diverse plekken in de wijk hangen digitale borden met de informatie over de ontwikkeling van de wijk.

Bewonersbrieven

Met bewonersbrieven worden bewoners in de directe omgeving van een project geïnformeerd. Ook over een voorname tot het nemen van een besluit dat in hun directe belang is, worden zij geïnformeerd. Regelmatig worden bewonersavonden georganiseerd om een breder publiek mondeling te informeren over een bepaald project of plan.

Excursies

Er zijn tot nu toe twee keer excursies georganiseerd voor een breed publiek. Een keer over de kabels en leidingen van de Willem de Zwijgerlaan en een keer met betrekking tot Nieuw Leyden. De bedoeling is om dit in de toekomst nog vaker te doen.

Gebiedsmarketing

In 2010 is op initiatief van Nieuw Leyden BV/CV en Portaal een start gemaakt om met alle partijen gezamenlijk gebiedsmarketing te doen, om de verkoop van de woningen in het gebied te stimuleren. Dit is een vorm van communicatie die niet alleen gericht is op de huidige bewoners uit de wijk, maar zich juist ook richt op bewoners uit Leiden en de regio die op zoek zijn naar een woning. Met stakeholders uit de wijk zijn sessies georganiseerd om een visie voor de marketing op te stellen. Uit deze visie wordt een communicatieplan ontwikkeld voor de gebiedspromotie van Leiden Noord.

Doel van de gebiedsmarketing is een positief en krachtig beeld neer te zetten van Leiden Noord in Leiden en omgeving. Hiermee wordt bereikt: eigen bewoners worden trots op hun eigen buurt en overige buurten in de wijk, andere Leidenaren en mensen uit de omgeving worden nieuwsgierig naar het gebied en er worden potentiële kopers/huurders gevonden.

2.5 Financiën

Programmasturing 2011 tot en met 2013:

Ten behoeve van het aansturen van de samenhang en de communicatie/draagvlak van bewoners is in het verleden een apart krediet beschikbaar gesteld bij de uitvoeringsbesluiten van Kooiplein, Nieuw Leyden en Groenord en omgeving.

Ten behoeve van het programmamanagement:

3 maal 565.000 ¹ :	1.695.000 euro
Uitgaven tot en met 2010:	1.050.000 euro
Beschikbaar vanaf 2011	645.000 euro

Begroting 2011 t/m 2014 programmasturing:

Kosten in euro's	Totaal	2011	2012	2013	2014
Programmamanager	170.000	56.000	56.000	57.000	
Wijkmanager taken omgevingsmanagement ²	135.000	45.000	45.000	45.000	
Secretariaat	60.000	20.000	20.000	20.000	
Communicatiemiddelen inclusief 4 jarige bijdrage aan gebiedspromotie	175.000	50.000	50.000	50.000	25.000
Communicatieadviseurs	105.000	35.000	35.000	35.000	
Totaal	645.000				

Sociaal programma

Ten behoeve van het sociaal programma is bij het uitvoeringsbesluit van Kooiplein en Groenord en omgeving krediet beschikbaar gesteld.

2 maal 400.000 ³	800.000 euro
extra middelen agv Uitvbesluit KEO ⁴	186.000 euro
Totaal beschikbaar	986.000 euro
Uitgaven tot en met 2010	224.000 euro
Restant krediet vanaf 2011	762.000 euro

¹ Bijdragen uit drie grexen Nieuw Leyden, Keo, Geo vanaf 2005

² Wijkmanager wordt voor 4 uur voor rekening van dit budget gebracht, assistent wijkmanager voor 8 uur, overige uren komen ten laste van Stadsdelen

³ Bijdragen vanuit de grexen Keo en Geo

⁴ Bij het uitvoeringsbesluit is het nog openstaande krediet sociaal programma (€ 314.000) afgesloten en een nieuw krediet a € 500.000 beschikbaar gesteld.

Informatiecentrum

Begroting 2011 t/m 2014 sociaal programma:

Inspanningen	Totaal	2011	2012	2013	2014
Bakkie in de buurt	45.000	22.500	7.500	7.500	7.500
TAM TAM	50.000	12.500	12.500	12.500	12.500
Buurtontmoetingscentrum	30.000	7.500	7.500	7.500	7.500
Buurtmuseum	5.000	5.000			
Attent op Talent	75.000	50.000	25.000		
Activiteiten Tuin van Noord	30.000			15.000	15.000
Leerwerktrajecten in de wijk	100.000	25.000	25.000	25.000	25.000
Extra Sport en spel op pleinen	75.000	18.750	18.750	18.750	18.750
Adoptie containers	10.000	2.500	2.500	2.500	2.500
Leiden buitengewoon Veilig	125.000	31.250	31.250	31.250	31.250
Ondersteuning bewonerskader VO-LN	7.200	1.800	1.800	1.800	1.800
Toezicht	80.000	20.000	20.000	20.000	20.000
Horeca Tuin van Noord	60.000	60.000			
Budget omgevingsmanager ter voorkoming/ bestrijding overlast bouw	69.200	20.000	20.000	20.000	9.200
Totaal	762.000				

Resultaat	Kosten gedekt	Kosten gedekt via dit besluit	Nog te besluiten
Kooiplein	X		
Brede school Het Gebouw	X		
Marecollege	X		
Tuin van Noord	X		
Van Voorthuizenlocatie	X		
Groenord	X		
Bedrijventerrein de Hallen	X		
Hallenweg	X		
Nieuw Leyden	X		
Willem de Zwijgerlaan	X		
Herontwikkeling Springplank, Dolfijn, Singel	X		
Oude Kooi Noordelijke blokken			bijdrage uit ISV3
Alexanderstraat	X		
Basisschool Groenord			IHP
Opknappen Kooipark			IP-groen en sportstimulering
Plein Driftstraat	X		
Opknappen buitenruimte de Hoven	Deels gedekt uit riolering		bijdrage uit ISV3
Opknappen buitenruimte Marnixstraat	X		
Rioleringswerkzaamheden Prinsessenbuurt	X		
Opknappen overige straten Nieuw Leyden	Deels gedekt uit IP		bijdrage uit ISV3
Plan van aanpak waterhuishouding de Oude Kooi			Afhankelijk van PvA
Adoptie wijkcontainers		X	
Toezichthouders in de wijk		X	
Bakkie in de Buurt		X	
TAM TAM		X	
Buurtontmoetingscentrum Groenord Zuid		X	
Plan voor buurtmuseum		X	
Attent op talent		X	
Activiteiten Tuin van Noord		X	
Leerwerktrajecten voor jongeren in de wijk		X	
Extra sport en spel op pleinen		X	
Leiden Buitengewoon Veilig		X	
Haalbaarheid weekmarkt Kooiplein	X		
Horeca in de Tuin van Noord		X	
Ondersteuning bewonerskader VO-LN	Deels gedekt uit UVOK	X	
Splitsen en oprichten verenigingen	X		
Werven combinatiefunctionarissen	X		
Brede school	X		

Resultaten en inspanningen		Trekken en betrokkenen		Planning		Kosten 2011 t/m 2014				
Resultaat	Inspanning	Trekker	Externe Partners	Start	Gereed	Kosten (€)	Kosten gedekt	Kosten gedekt via dit besluit	Nog te besluiten	Dekking
Kooiplein	Het hart van Leiden Noord, opwaardering en uitbreiding winkelcentrum, realisatie woonservicezone, toevoeging van 430 woningen waarvan 105 in sociale huur, parkeergarages	Kooiplein Leiden CV	Sleutels	2010	2018	nvt	X			Uitvoeringsbesluit
Brede School Het Gebouw	Vier basisscholen en negen organisaties worden gezamenlijk gehuisvest waar de ontwikkelingskansen van kinderen centraal staan, woonprogramma van 100 woningen, waarvan 18 starterskoopwoningen, 33 zorgwoningen en 50 huurwoningen waarvan op termijn 20 woningen zullen worden verkocht.	Gemeente/Ons Doel	Negen instellingen en vier basisscholen en drie schoolbesturen	2008	2013	nvt	X			Uitvoeringsbesluit
Marecollege	Renovatie voormalig schoolpand ROC op Sumatrastraat	Schoolbestuur Marecollege		eind 2011	eind 2012	IHP	X			Uitvoeringsbesluit
Tuin van Noord	Het groene hart van de wijk komt veel centraler te liggen in de wijk. Het park wordt uitgebreid, de waterkwaliteit wordt verbeterd, er wordt water toegevoegd, er wordt een fietspad naar de Merenwijk aangelegd	Gemeente	Stedelijk gymnasium, Moskee Islamitische Vereniging, Volkstuinen, Pernix, Roodenburg, Portaal, Overhijn, schooltuinen	2010	2012	nvt	X			Uitvoeringsbesluit
Van Voorthuizenlocatie	Door verplaatsing van de Gooimeerlaan ontstaat ruimte waar gymnasium, moskee en een woongebouw met 167 woningen, waarvan 47 koopwoningen, 72 sociale huurwoningen en 48 starterskoopwoningen.	Gemeente	Sleutels, Groenord CV, Stedelijk Gymnasium, Moskee Islamitische Vereniging	2008	2013	nvt	X			Uitvoeringsbesluit
Groenord	Transformatie van het Groenordhallenterrein in een woonwijk, met een nieuwe ontsluiting. Woonprogramma: 550 woningen waarvan 75 sociaal en 33 starterskoopwoningen., 3000 m ² bedrijfsruimte en 1500 m ² voorzieningen	Groenord CV		2010	2014	nvt	X			Uitvoeringsbesluit
Bedrijventerrein de Hallen	Het bestaande bedrijventerrein wordt gerevitaliseerd, 3000 m ² bedrijfsruimte wordt toegevoegd	Gemeente		2013	2015	nvt	X			
Hallenweg	Nieuwe ontsluiting Groenord ivm afsluiten Floris Versterlaan	Gemeente		2010	2011	nvt	X			Uitvoeringsbesluit
Nieuw Leyden	Transformatie van voormalig slachthuisterrein Van Hogendorpstraat en omgeving, en plint van de Willem de Zwijgerlaan. Woonprogramma 800 woningen, waarvan 143 sociale huur, 117 markthuurg, 14 zorgwoningen en 118 koopwoningen. De overige woningen zijn/worden op basis van collectief particulier opdrachtgeverschap ontwikkeld.	Nieuw Leyden BV/ CV	Portaal	2005	2014	nvt	X			Uitvoeringsbesluit
Willem de Zwijgerlaan	Herstructurering van de laan, waarbij twee overkluizingen ter hoogte van Nieuw Leyden en Kooiplein de barrièrewerking tussen zuid en noord slechten	Gemeente		2008	2012	nvt	X			Uitvoeringsbesluit
Herontwikkeling Springplank, Dolfijn, Singel	Deze locaties worden verkocht door de gemeente aan een geïnteresseerde marktpartij, ten behoeve van ontwikkeling van woningbouw. De eisen die worden meegegeven staan in het bestemmingsplan omschreven.	Gemeente		2011	2012	nvt	X			PRIL
Oude Kooi Noordelijke blokken	Dit is onderdeel van de eerste fase van de uitvoering van de gebiedsaanpak van de Oude Kooi. De 92 woningen worden deels sloop/ nieuwbouw en deels renovatie teruggebracht naar 60 woningen.	Sleutels		2009	2014	nvt			bijdrage uit ISV3	ISV3
Alexanderstraat	Sloop/ nieuwbouw van 32 woningen aan de Alexanderstraat	Sleutels		2011	2012	nvt	X			
Basisschool Groenord	In de nieuwe wijk Groenord is een school gepland, dat een dependance wordt van een nabijgelegen school.	Schoolbestuur		2012	2013				IHP	IHP
Opknappen Kooipark	Voor het nieuwe ontwerp dient een aantrekkelijke sportvoorziening voor jongeren te worden gerealiseerd. Het ontwerp van het park wordt in overleg met de verschillende gebruikers opgesteld waarbij het oorspronkelijke ontwerp van Dudok als basis zal dienen.	Gemeente		2011	2013	400000 park en 50.000 sportvoorziening jeugd			IP-groen	IP en budget sportstimulering
Plein Driftstraat	Als Het Gebouw gereed is (1.1.2013) kan het plein weer worden teruggegeven aan de buurt. De jeugd uit de wijk wordt uitgenodigd om het ontwerp te maken.	Gemeente		2012	2013		X			Brede School
Opknappen buitenruimte de Hoven	De straten van de Hoven tussen de nieuwe moskee en Overhijn gaan open in verband met het loskoppelen van het regenwaterriool en het afvalwaterriool. Aanvraag ISV3 om direct aansluitend de buitenruimte opnieuw in te richten.	Gemeente	Sleutels	2012	2012	loskoppelen riolering plus herinrichting buitenruimte	Deels gedekt uit riolering		bijdrage uit ISV3	IP + ISV3
Opknappen buitenruimte Marnixstraat	In aansluiting op de realisatie van Nieuw Leyden zal de Marnixstraat worden heringericht van gevel tot gevel. De Sleutels wil tegelijkertijd met de bewoners de voortuinen opknappen	Gemeente	Sleutels	Q3 2011	2012		X			Nieuw Leyden
Rioleringswerkzaamheden Prinsessenbuurt	De straten van de Prinsessenbuurt gaan open in verband met het loskoppelen van het regenwaterriool en het vuilwaterriool.	Gemeente		2012	2012	loskoppelen riolering	X			IP + ISV3
Opknappen overige straten Nieuw Leyden	Aanvraag ISV3 voor herinrichting buitenruimte voor overige straten rondom Nieuw Leyden	Gemeente		2012	2013		Deels gedekt uit IP		bijdrage uit ISV3	IP + ISV3
Plan van aanpak waterhuishouding de Oude Kooi	Voor de wijk de Oude Kooi wordt een plan van aanpak opgesteld hoe wateroverlast in de toekomst kan worden voorkomen	Gemeente	de Sleutels						Afhankelijk van PvA	

Bijlage

Resultaten en inspanningen		Trekken en betrokkenen		Planning		Kosten 2011 t/m 2014				
Resultaat	Inspanning	Trekker	Externe Partners	Start	Gereed	Kosten (€)	Kosten gedekt	Kosten gedekt via dit besluit	Nog te besluiten	Dekking
Adoptie wijkcontainers	Een bewoner wordt verantwoordelijk voor het onderhoud van de container en de omgeving eromheen. De bewoner ontvangt een voorlichtingboekje en middelen zoals handschoenen, bezem, stoffer en blik. Hij gooit vuil dat in de container past erin als het er naast staat. De beloning is dat als de adoptiebewoner op een werkdag voor 12 uur belt dezelfde dag het grof vuil wordt opgehaald. Bewoners zoeken zelf naar adoptiebewoners.	VO-LN	Libertas	2011	2015	4 maal 2.500		X		WOP Sociaal Programma
Toezichthouders in de wijk	De Gemeentelijke opsporingsambtenaren gaan hun werkgebied uitbreiden naar Leiden Noord. Ze gaan optreden tegen allerlei ergernissen in de openbare ruimte. Ze werken in koppels en zijn samen 9 uur per week in de wijk werkzaam gedurende het hele jaar. Bewoners kunnen aangeven waar men op moet gaan optreden.	Gemeente	Politie	2011	2015	4 maal 20.000		X		WOP Sociaal Programma
Bakkie in de Buurt	Een bus gevuld met tafels en stoelen gaat geregeld in de wijk haar terras opzetten. Daarbij wordt ook aandacht gegeven aan onderwerpen die leven in de wijk en op uitnodiging gaan mee : de wijkagent, de maatschappelijk werker, etc	VO-LN	Libertas	2011	2015	45.000		X		WOP Sociaal Programma
TAM TAM	Jaarlijks wordt een TAM TAM festival georganiseerd in een tent in de wijk. Er wordt een heel jaar naar toe gewerkt, onder andere door een koor, een toneelgroep, een componist die allerlei bands aan zich koppelt, allerlei workshops waarvan de resultaten worden getoond in de tent, etc. Het is gericht op alle bewoners uit Noord. Mensen leren elkaar zo op een hele andere manier kennen, het gaat om ontmoeting en om sociaal samenzijn.	Stichting TAM TAM		2011	2015	50.000 WOP SP en 20.000 Leiden Ontmoet		X		WOP Sociaal Programma en Leiden Ontmoet
Buurtontmoetingscentrum Groennoord Zuid	In de voormalige buurtwinkel worden allerlei activiteiten georganiseerd door en voor bewoners voor dit deel van de wijk inclusief Nieuw Leyden en toekomstige Groennoord.	Wijkvereniging Groennoord Zuid	Libertas	2011	2015	4 maal 7.500		X		WOP Sociaal Programma
Plan voor buurtmuseum	Nu de wijk zo gaat veranderen is het waardevol stil te staan bij hoe het was, maar ook hoe het wordt. Nog onduidelijk is of het in bestaande ruimte kan, bijvoorbeeld in de nieuwbouw van het Gebouw?	VO-LN	Libertas	2011	2011	5.000		X		WOP Sociaal Programma
Attent op talent	De kern van deze activiteit is het opsporen van behoeften en vragen en in het bijzonder aanboren van talenten en mogelijkheden van burgers en dit koppelen aan vrijwilligersorganisaties in de wijk.	Libertas		2011	2012	75.000		X		WOP Sociaal Programma
Activiteiten Tuin van Noord	Doel van deze activiteiten zullen zijn meer bezoekers lokken naar de Tuin van Noord, als de Tuin van Noord opnieuw is ingericht. Hierbij denken we aan gezinnen met kinderen, sporters, jongeren. Deze activiteiten moeten op vaste tijdstippen in een repeterende cyclus worden aangeboden, zodat mensen eraan gewend raken.	Nog onbekend		2013	2014	2 maal 15.000		X		WOP Sociaal Programma
Leerwerktrajecten voor jongeren in de wijk	Jongeren die uit Leiden Noord niet aan het werk worden een leerwerktraject aangeboden in drie categorieën: de bouw, de zorg of de detailhandel/midden en kleinbedrijf, allen in de wijk.	Actieplan jeugdwerkloosheid	BOR	2011	2015	4 maal 25.000		X		WOP Sociaal Programma
Extra sport en spel op pleinen	Nu zijn er 3 maal sportactiviteiten in Kooipark en 3 maal per week sportactiviteiten in de voetbalkooi aan de Sumatrastraat/ Antillestraat verzorgd door Jeugd en jongerenwerk. In overleg met de bewoners moet worden bepaald waar extra gespeeld en gesport gaat worden.	Jeugd en Jongerenwerk Midden Holland		2011	2015	4 maal 18750		X		WOP Sociaal Programma
Leiden Buitengewoon Veilig	De corporaties en gemeente huren gezamenlijk de inzet van een veiligheidscoördinator in. Hij voert in opdracht van de opdrachtgevers in de wijk allerlei projecten die de wijk veiliger maken. Ondermeer toetst hij alle bouwplannen aan keurmerk veilig wonen/veilig winkelen. Verder houdt hij zich bezig met beveiliging brandpoorten, veiligheid Tuin van Noord, vuurwerkactie, opgeruimd staat netjes, cameratoezicht bij Roodenburg en gymnasium	Leiden buitengewoon veilig	Portaal, Ons Doel, Sleutels	2011	2015	125.000 en 125.000		X		WOP Sociaal Programma en bijdragen corporaties/ veiligheidshuis
Haalbaarheid weekmarkt Kooiplein	Om het hart in het Kooiplein sneller te doen kloppen is de wens om een weekmarkt op het plein te organiseren. Het plein wordt daarvoor geschikt gemaakt. Of dit ook daadwerkelijk haalbaar is moet worden onderzocht.	Gemeente	Proper Stok	2011	2011	nvt	X			lijnactiviteit
Horeca in de Tuin van Noord	De horeca is bedoeld als theehuis a la het Leidse Hout waar in het weekend gezinnen met kinderen komen en door de week kantoorpersoneel de lunch gebruiken, maar waar mogelijk ook activiteiten kunnen plaats vinden voor de buurt.	Gemeente		2011	2012	60.000		X		WOP Sociaal Programma
Ondersteuning bewonerskader VO-LN	De voorzitters van de wijkverenigingen gaan door met hun overleg en blijven ondersteund worden. Hiervoor blijft het participatiestatut van kracht. Doel is draagvlak voor de inspanningen van het wijkontwikkelingsprogramma. De voorzitters overleggen met hun achterban. De gemeente heeft regelmatig overleg met het VO-LN. Daarnaast is het VO-LN verantwoordelijk voor de uitvoering van een aantal inspanningen van het sociaal programma.	VO-LN		2011	2015	4.000 en 1800 per jaar	Deels gedekt uit UVOK	X		UVOK + WOP Sociaal Programma
Splitsen en oprichten verenigingen	Splitsing bestaande en oprichting nieuwe wijkverenigingen: in totaal gaan we van 4 naar 7 wijkverenigingen	VO-LN		2011	2011		X			
Werven combinatiefuncties	De regeling maakt het mogelijk voor scholen, sportverenigingen, culturele instellingen en overige partijen, om een aanvraag in te dienen voor een combinatiefunctie. Een combinatiefunctie is een functie waarbij een werknemer in dienst is bij één werkgever, maar werkzaam is voor twee of meer sectoren: in dit geval onderwijs, sport en/of cultuur.	Gemeente		2010	2015		X			Budget combinatiefuncties
Brede School	De vier basisscholen en negen maatschappelijke organisaties werken inmiddels al weer jaren samen aan de ontwikkelingskansen van kinderen op de thema's: integratie, taalstimulering, opvoedingsondersteuning, gezondheid, ouderbetrokkenheid, zorg en naschoolse activiteiten.	Gemeente		2004	2015		X			Budget Brede School

Leiden